

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

**Výroční zpráva o činnosti Pedagogické fakulty UP
za rok 2002**

Olomouc 2003

1. Úvod

Pedagogická fakulta rozvíjela svou činnost jako součást Univerzity Palackého v Olomouci. Jejím posláním bylo poskytovat vysokoškolské vzdělání budoucím učitelům a dalším pedagogickým pracovníkům pro různé stupně a druhy škol, školských i mimoškolských výchovných a vzdělávacích zařízení. Pedagogická fakulta UP je garantem a zabezpečuje učitelskou kvalifikaci a speciálně pedagogickou přípravu studentů studujících na dalších fakultách UP.

Byla úspěšně ukončena akreditace dvou nových studijních oborů (prezenční studium); v roce 2001 a 2002 byla prodloužena platnost akreditace dosavadních studijních programů a jejich oborů.

Rozvíjela se oblast dalšího a celoživotního vzdělávání pedagogicky zaměřených pracovníků; významně rozšířeno bylo především studium doplňující a specializační.

Zřetelný růst úspěšnosti pracovníků fakulty v získávání grantů GAČR znamená zlepšené podmínky pro jejich kvalifikační rozvoj. Počet publikací zpracovaných v návaznosti na projekty evidované v CEP a CEZ rovněž v roce 2002 podstatně vzrostl.

Zřetelného pokroku bylo dosaženo v zajištění podmínek pro činnost pracovišť fakulty. Katedra výtvarné výchovy a katedra hudební výchovy byly umístěny do svých definitivních působišť v rekonstruovaných prostorách Jezuitského konviktu (Uměleckého centra UP). Rozsáhlé úpravy pracovišť byly provedeny také na katedře přírodopisu a pěstitelství.

*Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Žižkovo náměstí 5, 771 40 Olomouc
tel.: 585 635 088, 585 635 099
fax: 585 231 400*

2. Organizační schéma fakulty

viz [příloha č.1](#)

3. Složení orgánů Pedagogické fakulty UP

(stav k 31. 12. 2002)

3.1 Děkan

doc. RNDr. Jan Šteigl, CSc.

3.2 Proděkani

doc. PaedDr. Jiří Kropáč, CSc.

proděkan pro organizaci a rozvoj, statutární zástupce děkana

doc. PhDr. Bohumil Novák, CSc.

proděkan pro prezenční studium

PaedDr. Marcela Musilová, Ph.D.

proděkanka pro celoživotní vzdělávání a pedagogické praxe

doc. RNDr. Danuše Nezvalová, CSc.

proděkanka pro vědu, výzkum, zahraniční styky

3.3 Tajemník

Ing. Milan Tomášek

3.4 Akademický senát PdF UP

Předseda

PhDr. Miroslav Chráska, Ph.D.

Členové

Akademičtí pracovníci:

PhDr. Ivana Binarová, Ph.D.

Mgr. Martina Cichá

Mgr. Miroslav Dopita

PhDr. Helena Jodasová, Ph.D.

PhDr. PaedDr. Václav Klapal, Ph.D.

PhDr. Milan Klement

doc. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc.

PhDr. Alena Petrová, Ph.D.

PaedDr. Anna Stopenová, Ph.D.

PaedDr. Jana Svobodová

PhDr. Eva Urbanovská, Ph.D.

Mgr. Alena Vavrdová, Ph.D.

PhDr. Petr Zima

Studenti:

Bendová Petra

Čamlíková Iva

Mgr. Chupíková Martina

Mgr. Langer Jiří

Slavíková Jana

Spalová Jitka

Vilímek Zdeněk

3.5 Vědecká rada PdF UP

(stav k 31. 12. 2002)

doc. RNDr. Jan Šteigl, CSc., děkan PdF UP
prof. Rudolf Bernatík, PdF OU Ostrava
doc. Emil Gímeš, Ph.D., docent katedry občanské výchovy
prof. RNDr. Bronislav Hlůza, CSc., profesor katedry přírodopisu
MUDr. Otakar Hulva, primář Psychiatrického oddělení Okresní nemocnice v Prostějově
PhDr. Miroslav Chráska, Ph.D., předseda Akademického senátu PdF
prof. PhDr. Miroslav Chráska, CSc., profesor katedry pedagogiky
doc. PhDr. Zdeněk Kalhous, CSc., vedoucí katedry pedagogiky
doc. Dr hab. Marian Kapica, Instytut nauk pedagogicznych, Uniwersytet Opolski, Opole, Polsko
prof. RNDr. Stanislav Komenda, DrSc., LF UP
doc. PhDr. Josef Konečný, CSc., vedoucí katedry psychologie a patopsychologie
doc. RNDr. Milan Kopecký, CSc., docent katedry matematiky
prof. PhDr. Václav Kovářiček, CSc., profesor katedry pedagogiky
Mgr. Karel Krajča, ředitel ZŠ v Bedihošti
doc. RNDr. Josef Krátoška, vedoucí katedry antropologie a zdravotní vědy
doc. PaedDr. Jiří Kropáč, CSc., proděkan PdF UP
doc. PhDr. Alena Lenochová, CSc., docentka katedry anglického jazyka
doc. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc., vedoucí katedry speciální pedagogiky
PaedDr. Libor Marek, CSc., ředitel Speciální MŠ, ZŠ a speciálně ped. centra pro děti a žáky s vadami řeči v Olomouci - Svatém Kopečku
prof. PhDr. František Mezihorák, CSc., vedoucí katedry občanské výchovy
PaedDr. Marcela Musilová, Ph.D., proděkanka PdF UP
doc. PhDr. Hana Myslivečková, CSc., vedoucí katedry výtvarné výchovy
doc. PhDr. Alena Nelešovská, CSc., vedoucí katedry učitelství 1. st. ZŠ
doc. RNDr. Danuše Nezvalová, CSc. proděkanka PdF UP
doc. PhDr. Bohumil Novák, CSc., proděkan PdF UP, vedoucí katedry matematiky
prof. MUDr. Josef Petřek, CSc., LF UP
prof. PhDr. Oldřich Richterek, CSc., PdF Univerzity v Hradci Králové
doc. PhDr. Vlasta Řeřichová, CSc., zástupce vedoucího katedry českého jazyka a literatury
Ing. Pavel Sekanina, člen Rady Olomouckého kraje
doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D., CMTF UP
prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc., vedoucí katedry hudební výchovy
prof. Ing. Ján Stoffa, DrSc., profesor katedry technické výchovy
prof. MUDr. PhDr. Eugen Strouhal, DrSc., Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK Praha
Ing. Petr Šafránek, ředitel SPŠ strojnické v Olomouci
doc. Jindřich Štreit, fotograf
prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc., PdF MU Brno
Ing. Martin Tesařík, primátor města Olomouce

4. Studijní a pedagogická činnost na fakultě

4.1 Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného studia a programy celoživotního vzdělávání uskutečňované v roce 2002:

Studijní programy

Magisterské studijní programy

<i>Seznam čtyřletých oborů:</i>		<i>délka</i>	<i>forma</i>
7503 T	Učitelství pro základní školy		
	Učitelství pro 1. stupeň základních škol	4/5	PK
	Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základních škol	4/5	PK
	Učitelství matematiky pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství občanské výchovy pro 2. stupeň základních škol	4/5	PK
	Učitelství přírodopisu pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství technické a informační výchovy pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství hudební výchovy pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství anglického jazyka pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství německého jazyka pro 2. stupeň základních škol	4	P
	Učitelství rodinné výchovy pro 2. stupeň základních škol	4	P
7505 T	Vychovatelství		
	Vychovatelství	4/5	K
7506 T	Speciální pedagogika		
	Učitelství pro 2. stupeň základních škol a speciální pedagogika	4/5	P
	Logopedie	4	P
<i>Seznam pětiletých oborů:</i>			
7501 T	Pedagogika		
	Pedagogika – sociální práce	5/6	PK
	Pedagogika – správní činnost	6	K
7503 T	Učitelství pro základní školy		
	Učitelství pro 1. stupeň základních škol a cizí jazyk (anglický jazyk, německý jazyk)	5	P
7504 T	Učitelství pro střední školy		
	Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy	5/6	PK
	Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	5/6	PK
	Učitelství pedagogiky pro střední školy	5	P
	Učitelství hudební výchovy pro střední školy	5/6	PK
	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	5	P
	Učitelství hry na nástroj nebo zpěvu pro střední školy	6	K
	Učitelství základů společenských věd pro střední školy	5	P
	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy	5	P
7506 T	Speciální pedagogika		
	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika	5	P

Bakalářské studijní programy

7501R	Pedagogika		
	Pedagogické poradenství a školský management	3	K
7506R	Speciální pedagogika		
	Speciální pedagogika pro výchovné pracovníky	3	K

	Speciální pedagogika pro pracovníky nápravných zařízení	3	K
	Speciální pedagogika předškolního věku (od zimního semestru 2002 nově otevřen)	3	P

Navazující magisterské studijní programy

7503 T	Učitelství pro základní školy		
	Učitelství cizích jazyků pro základní školy	2	K
7504 T	Učitelství pro střední školy		
	Učitelství odborných předmětů	3	K

Programy celoživotního vzdělávání realizované v akademickém roce 2002/2003

Zkrácený název programu – realizace v Olomouci	Délka v rocích
<u>Rozšiřující studium</u>	
Anglický jazyk pro 1. stupeň základních škol	3
Český jazyk pro 2. stupeň základních škol	3
Matematika pro 2. stupeň základních škol a speciálních škol	3
Občanská výchova a základy společenských věd	3
Přírodopis – učitelství pro 2. stupeň ZŠ	3
Speciální pedagogika	3
Speciální pedagogika-surdopedie se zaměřením na znakový jazyk	3
Učitelství pro 1. st. ZŠ pro absolventy VŠ studia učitelství MŠ a pedagogiky předškolního věku	3
<u>Doplňující studium</u>	
Příprava a zkouška z ČJ pro pedagogické pracovníky – absolventy škol s jiným vyučovacím jazykem než českým	1/2
Doplňující pedagogické studium pro mistry odborné výchovy	2
Doplňující pedagogické studium pro absolventy vysokých škol	2
Doplňující pedagogické studium pro absolventy škol s hudebním nebo výtvarným zaměřením	2
Speciální pedagogika pro mistry odborné výchovy	2
Doplňující stud. speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol	2
<u>Specializační studium</u>	
Dramaterapie	1,5
Školský managem. pro vedoucí pracovníky a učitele škol a školsk. zařízení	1,5
Speciál. pedagog. pro ped. a zdravotn. pracov. MŠ, ZŠ, šk. a zdrav. zařízení	1
Výchovné poradenství	1
<u>Paralelní studium</u>	
Učitelství 1. stupně ZŠ (KS) – magisterský stupeň	5

Distanční forma vzdělávání v roce 2002 na PdF UP využívána nebyla. Realizováno bylo korespondenční studium.

Výsledky přijímacího řízení

Studijní program	Počet přihlášek	Dostavilo se	Uspělo u přijímací zkoušky	Neuspělo u přijímací zkoušky	Přijato děkanem v 1. kole	Přezkumné řízení (přijato děkanem)	Zapsalo se
Bc.	924	816	560	256	121	20	127
Mgr.	2981	2601	1613	988	685	194	660
Mgr. – navazuj.	106	94	94	0	25	3	25
Dr.	69	54	43	10	43	0	26
Celkem	4080	3565	2310	1254	874	217	838

4.2 Počty studentů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu

Bakalářské kombinované studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
7501R	Pedagogika	Pedagogické poradenství a školský management	99
7506R	Speciální pedagogika	Speciální pedagogika pro pracovníky nápravných zařízení	72
		Speciální pedagogika pro výchovné pracovníky	124
Celkem			295

Magisterské prezenční studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
7501T	Pedagogika	Pedagogika – sociální práce	134
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	230
		Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a cizí jazyk (anglický, německý)	81
		Učitelství českého jazyka a německého jazyka pro 2. st. ZŠ	57
		Učitelství českého jazyka a hudební výchovy pro 2. st. ZŠ	22
		Učitelství českého jazyka a výtvarné výchovy pro 2. st. ZŠ	31
		Učitelství českého jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	66
		Učitelství českého jazyka a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	10
		Učitelství českého jazyka a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	45
		Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ	1
		Učitelství anglického jazyka a českého jazyka pro 2. st. ZŠ	56
		Učitelství anglického jazyka a hudební	22

		výchovy pro 2. st. ZŠ	
		Učitelství anglického jazyka a výtvarné výchovy pro 2. st. ZŠ	8
		Učitelství anglického jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	53
		Učitelství anglického jazyka a křesťanské výchovy	22
		Učitelství anglického jazyka a matematiky	5
		Učitelství německého jazyka a hudební výchovy pro 2. st. ZŠ	12
		Učitelství německého jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	64
		Učitelství německého jazyka a křesťanské výchovy pro 2. st. ZŠ	10
		Učitelství německého jazyka a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	3
		Učitelství matematiky a německého jazyka pro 2. st. ZŠ	19
		Učitelství matematiky a hudební výchovy pro 2. st. ZŠ	11
		Učitelství matematiky a výtvarné výchovy pro 2. st. ZŠ	15
		Učitelství matematiky a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	28
		Učitelství matematiky a přírodopisu pro 2. st. ZŠ	29
		Učitelství matematiky a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	27
		Učitelství matematiky a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	20
		Učitelství přírodopisu a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	54
		Učitelství přírodopisu a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	47
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	51
		Učitelství hudební výchovy a české filologie pro střední školy	11
		Učitelství hudební výchovy a francouzské filologie pro střední školy	3
		Učitelství hudební výchovy a německé filologie pro střední školy	7
		Učitelství hudební výchovy a historie pro střední školy	9
		Učitelství hudební výchovy a anglické filologie pro střední školy	2
		Učitelství výtvarné výchovy a české filologie pro střední školy	7
		Učitelství výtvarné výchovy a ruské filologie pro střední školy	1
		Učitelství výtvarné výchovy a německé filologie pro střední školy	8
		Učitelství výtvarné výchovy a anglické filologie pro střední školy	1
		Učitelství výtvarné výchovy a francouzské filologie pro střední školy	1
		Učitelství výtvarné výchovy a španělské filologie pro střední školy	2
		Učitelství výtvarné výchovy a filozofie pro	1

		střední školy	
		Učitelství výtvarné výchovy a historie pro střední školy	7
		Učitelství pedagogiky a české filologie pro střední školy	4
		Učitelství pedagogiky a anglické filologie pro střední školy	4
		Učitelství pedagogiky a francouzské filologie pro střední školy	1
		Učitelství pedagogiky a německé filologie pro střední školy	3
		Učitelství pedagogiky a španělské filologie pro střední školy	4
		Učitelství pedagogiky a latinské filologie pro střední školy	1
		Učitelství pedagogiky a hudební výchovy pro střední školy	24
		Učitelství pedagogiky a výtvarné výchovy pro střední školy	17
		Učitelství pedagogiky a filozofie pro střední školy	1
		Učitelství pedagogiky a historie pro střední školy	10
		Učitelství základů společenských věd a anglické filologie pro střední školy	13
		Učitelství základů společenských věd a francouzské filologie pro střední školy	1
		Učitelství základů společenských věd a německé filologie pro střední školy	5
		Učitelství základů společenských věd a španělské filologie pro střední školy	2
		Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy	43
		Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	77
7506T	Speciální pedagogika	Logopedie	62
		Učitelství pro 1. st. ZŠ a speciální pedagogika	129
		Učitelství českého jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	41
		Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	37
		Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	47
		Učitelství hudební výchovy pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	41
		Učitelství výtvarné výchovy pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	13
		Učitelství matematiky pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	23
		Učitelství přírodopisu pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	18
		Učitelství technické a informační výchovy pro 2.st. ZŠ a speciální pedagogika	47
Celkem			1961

Magisterské kombinované studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
7501T	Pedagogika	Pedagogika v kombinaci	520
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	269
		Učitelství českého jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	1
7503T	Učitelství pro střední školy	Učitelství hudební výchovy a hra na nástroj nebo zpěv pro střední školy	26
		Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy	29
		Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	98
7505T	Vychovatelství	Vychovatelství	1
Celkem			944

Navazující magisterské kombinované studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství anglického jazyka pro ZŠ	26
		Učitelství německého jazyka pro ZŠ	25
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy	70
Celkem			121

Doktorské prezenční studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
1512V	Antropologie	Společenské vědy	7
7501V	Pedagogika	Pedagogické vědy	30
		Hudební teorie a pedagogika	10
7506V	Speciální pedagogika	Speciální pedagogika	10
Celkem			57

Doktorské kombinované studium

Kód KKO V	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet studentů
1512V	Antropologie	Společenské vědy	21
7501V	Pedagogika	Pedagogické vědy	48
		Hudební teorie a pedagogika	9
7506V	Speciální pedagogika	Speciální pedagogika	15
Celkem			93

4.3 Počty zahraničních studentů

Kromě osmi studentů ze Slovenské republiky studoval v roce 2002 na PdF jeden zahraniční student - stážista Domu zahraničních služeb MŠMT, čínský občan Xie Xiaoyi, studovaným oborem byla pedagogika.

4.4 Počty absolventů v akademickém roce 2001/2002 (přehled studijních programů)

Název studijního programu	Bakalářské	Magisterské	Doktorské	Celkem
1512V Antropologie	0	0	2	2
7501V Pedagogika	0	0	7	7
7501R Pedagogika	24	0	0	24
7503T Učitelství pro základní školy	0	266	0	266
7504T Učitelství pro střední školy	0	113	0	113
7505T Vychovatelství	0	1	0	1
7506R Speciální pedagogika	35	0	0	35
7506T Speciální pedagogika	0	75	0	75
7506V Speciální pedagogika	0	0	1	1
7507 R Specializace v pedagogice	4	0	0	4
C e l k e m	63	455	10	528

4.5 Inovace již uskutečňovaných studijních programů

Inovace již uskutečňovaných studijních programů a oborů měla v roce 2002 charakter úprav, realizovaných v souvislosti s dokončením reakreditací, resp. s podáním žádosti o rozšíření platnosti akreditace těch studijních programů a oborů, které tomto roce probíhaly.

Paralelní studium – učitelství pro 1. stupeň ZŠ v kombinované formě – je reakcí fakulty na dlouhodobý převis uchazečů o studium a na požadavky regionu na zvýšení aprobovanosti těchto učitelů.

Inovace již realizovaných studijních programů a oborů probíhala v roce 2002 v souvislosti s realizací *Rozvojových a transformačních projektů*. Z fakulty bylo přijato 27 projektů zaměřených na úpravy obsahu jednotlivých předmětů studijního plánu, reflektujících nové poznatky vědních oborů, širší uplatnění aktivizujících forem výuky a dovednostních edukačních strategií zaměřených na rozvoj profesních kompetencí učitelů základních, středních či speciálních škol. Šlo například o tato zaměření:

- tvorba výukových materiálů pro předměty a moduly speciálně pedagogických oborů (znakové písmo, negativní jevy ve školství, multikulturní výchova aj.)
- inovace studijních plánů a zpracování studijních opor s prvky distančního vzdělávání pro cizí jazyky, matematiku a vybrané pedagogické disciplíny,
- reflexe požadavků školské praxe na modernizaci technicky a informaticky zaměřených oborů (pro akreditaci připravovaný bakalářský studijní obor *Informační technologie ve vzdělávání*),
- nová koncepce oborů zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku,
- příprava umělecky zaměřených oborů (*Grafika – vizuální komunikace a Učitelství hry na nástroj nebo zpěvu*),
- rozpracování koncepce poradenských služeb a Centra pomoci handicapovaným jako příspěvek k vyrovnávání příležitostí přístupu ke studiu uchazečů z různě znevýhodněných skupin.

V rámci řešení rozvojových projektů byla zpracována řada pomůcek a didaktických materiálů (studijní texty, sylaby, doplňkové materiály pro studenty), kterých je funkčně využíváno ve výukovém procesu na fakultě. V souladu s podmínkami výběrového řízení programu „Podpora rozvoje učitelských programů a jiných vzdělávacích aktivit“ byly závěrečné zprávy řešitelů za rok 2002 a zpracované přílohy umístěny na webové stránky fakulty, resp. jednotlivých kateder.

4.6 Nové bakalářské, magisterské a doktorské studijní programy

Významným impulsem pro inovaci struktury a obsahu studijních programů se stala realizace rozvojových a transformačních projektů *Programu podpory bakalářských studijních programů jako výraz podpory realizace Boloňské deklarace a Programu podpory vybraných studijních programů*. V roce 2002 bylo MŠMT přijato celkem 6 projektů, jejichž řešiteli byli pracovníci Pedagogické fakulty UP. Výstupem projektů se stala příprava nových nebo modifikace stávajících studijních programů a oborů k následnému akreditačnímu řízení s potencionálním přesahem do připravované koncepce celoživotního vzdělávání.

- V roce 2002 byla Akreditační komisí rozšířena akreditace studijního programu 7506 R **Speciální pedagogika** o nový studijní obor, který je poprvé na Pedagogické fakultě koncipován jako strukturovaný. Bakalářský studijní obor **Speciální pedagogika** je tříletý s navazujícím dvouletým magisterským stupněm, byl zařazen do studijní nabídky od akademického roku 2003/04, bude realizován prezenční formou studia.
- V roce 2002 byl akreditován AK nový studijní program 7507 **Specializace v pedagogice**, obor **Učitelství pro mateřské školy** jako tříletý bakalářský studijní obor v prezenčním studiu.

Další studijní obory jsou připravovány a jsou v různé fázi rozpracovanosti, příp. schvalovacího a akreditačního řízení.

4.7 Hodnocení nabídky studijních oborů s ohledem na uplatnění absolventů na trhu práce

Studijní nabídka je v posledních letech stabilizovaná, reflektuje nejen požadavky praxe, ale také kapacitní možnosti fakulty při zachování vysoké kvality studia. Studijní obory zohledňují poptávku především školského, ale zčásti také zdravotního, sociálního a státně-správního terénu, nejen v rámci regionu. Přetrvávající vysoký zájem o studium dokládá pro akademický rok 2002/03 téměř 4000 podaných přihlášek, z nichž bylo přijato ke studiu 800 uchazečů.

V učitelských oborech byla v roce 2001 v souladu s Dlouhodobými záměry PdF UP nadále akcentována příprava učitelů primárních škol (v prezenční i kombinované formě studia), včetně školskou praxí neustále požadovaného učitelství cizího jazyka pro 1. stupeň ZŠ, a učitelů speciálních škol.

Nabídka dvouřádkových kombinací oborů učitelství pro 2. stupeň ZŠ a pro střední školy reflektuje určité meze při jejich vytváření dané počtem akreditovaných oborů a kapacitními možnostmi jednotlivých pracovišť. Ve spolupráci s CMTF UP probíhá studijní program v kombinaci jazyků (ČJ, AJ, NJ) s křesťanskou výchovou, další studijní programy jsou realizovány ve spolupráci s dalšími fakultami UP (přírodovědeckou, filozofickou, FTK).

V nabídce studijních oborů mají významné místo studijní obory sociální a zdravotní. Studijní obory Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy a Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické škol reflektují celospolečenskou potřebu vysokoškolsky vzdělaných učitelů sociálních a zdravotních předmětů na středních odborných školách se sociálně-zdravotním, sociálně-právním, sociálně-pedagogickým apod. zaměřením. O odborníky v sociálně-zdravotní práci je dnes velký zájem, stále více se hovoří o potřebě návaznosti zdravotní a sociální péče a v této souvislosti o nedostatku sociálních pracovníků, ale i učitelů příslušného zaměření.

Trvale vysoký zájem uchazečů je o studium neučitelských studijních programů Pedagogika a Speciální pedagogika v bakalářském i magisterském studiu. Značné jsou možnosti uplatnění absolventů v praxi v oblasti správní činnosti a sociální práce, ale také v logopedii a speciálně pedagogických oborech.

4.8 Uplatnění nových forem studia

1. Fakulta postupně vytváří předpoklady k modernizaci *obsahu i metod výukového procesu*
Jde o tato opatření:
 - Po dokončení rekonstrukce fakultních prostor v budově na Žižkově nám. byly vybudovány učebny umožňující využití informačních technologií, počítačů, elektronické komunikace v síti Internet aj.
 - Dokončení Uměleckého centra UP (Jezuitský konvikt) a následující umístění kateder výtvarné teorie a výchovy, hudební vědy a výchovy PdF.
 - V přednáškových i seminárních učebnách byly doplněny technické prostředky výuky (projektory, televizory), nově vybaveny studovny, ateliéry, dílny a jinak zlepšeny technické a materiální podmínky výuky jako jeden z předpokladů zvýšení efektivity studia.
2. Systematická pozornost je na katedrách věnována přípravě studijních textů v tištěné podobě, ale i využití elektronické komunikace se studenty (především v kombinované formě studia a v kurzech celoživotního vzdělávání). Byla inovována nebo nově zpracována řada studijních textů využívajících prvky distančního vzdělávání či studijních opor.

4.9 Studijní neúspěšnost

Prezenční studium

Učitelství pro základní školy	
1. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	13,56%
Učitelství českého jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	7,14%
Učitelství matematiky a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	33,33%
Učitelství matematiky a hudební výchovy pro 2. st. ZŠ	40,00%
Učitelství matematiky a přírodopisu pro 2. st. ZŠ	33,33%
Učitelství matematiky a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	18,18%
Učitelství matematiky a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	42,85%
Učitelství anglického jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	5,88%
2. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	19,30%
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a anglický jazyk pro 2. st. ZŠ	6,67%
Učitelství českého jazyka a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	12,50%
Učitelství českého jazyka a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	33,33%
Učitelství přírodopisu a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	11,11%
Učitelství matematiky a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	11,11%
Učitelství matematiky a přírodopisu pro 2. st. ZŠ	40,00%
Učitelství matematiky a rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ	50,00%
Učitelství matematiky a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	40,00%
Učitelství anglického jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	7,14%
3. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	1,56%
Učitelství anglického jazyka a občanské výchovy pro 2. st. ZŠ	9,09%
Učitelství anglického jazyka a křesťanské výchovy pro 2. st. ZŠ	5,88%
Učitelství německého jazyka a občanské výchovy	6,67%
4. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	2,33%
Učitelství matematiky a technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ	14,28%
Učitelství pro střední školy	
1. ročník	
Učitelství hudební výchovy a volitelný předmět na FF UP	22,22%

Učitelství pedagogiky a volitelný předmět na FF UP	11,11%
Učitelství výtvarné výchovy a volitelný předmět na FF UP	10,00%
2. ročník	
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	22,22%
3. ročník	
Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	7,14%
Učitelství pedagogiky a hudební výchovy pro střední školy	6,66%
Pedagogika	
1. ročník	
Pedagogika - sociální práce	6,90%
2. ročník	
Pedagogika - sociální práce	6,45%
Speciální pedagogika	
1. ročník	
Speciální pedagogika předškolního věku - bakalářské studium	4,7%
Učitelství matematiky pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	27,2%
Učitelství technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	14,2%
Učitelství přírodopisu pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	5,26%
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika	3,57%
2. ročník	
Učitelství výtvarné výchovy pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	7,1%
Učitelství technické a informační výchovy pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	42,8%
Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	50,00%
Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	6,2%
Učitelství českého jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	5,8%
Logopedie	7,6%
4. ročník	
Učitelství českého jazyka pro 2. st. ZŠ a speciální pedagogika	12,5%
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika	3,5%

Kombinované studium

Učitelství pro základní školy	
1. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	4,91%
Učitelství anglického jazyka pro ZŠ - navazující studium	5,00%
2. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	6,34%
3. ročník	
Učitelství anglického jazyka pro ZŠ - navazující studium	14,28%
4. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	1,69%
5. ročník	
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	2,77%
Učitelství pro střední školy	
1. ročník	
Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	7,14%
Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy - navazující studium	3,7%
3. ročník	
Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	6,66%
4. ročník	
Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy	4,00%
Pedagogika - magisterské studium	
1. ročník	
Pedagogika - sociální práce	9,09%
Pedagogika - správní činnost	3,03%
Pedagogika - správní činnost (PČR)	7,89%
2. ročník	

Pedagogika - sociální práce	2,70%
Pedagogika - správní činnost	2,63%
Pedagogika - správní činnost (PČR)	3,03%
3. ročník	
Pedagogika - sociální práce	3,70%
Pedagogika - správní činnost	4,00%
Pedagogika - správní činnost (PČR)	3,57%
4. ročník	2,38%
Pedagogika - správní činnost (PČR)	
Pedagogika - bakalářské studium	
1. ročník	
Pedagogické poradenství a školský management	6,25%
2. ročník	
Pedagogické poradenství a školský management	22,22%
Speciální pedagogika - bakalářské studium	
1. ročník	
Speciální pedagogika pro výchovné pracovníky	7,69%
Speciální pedagogika pro pracovníky nápravných zařízení	16,28%
2. ročník	
Speciální pedagogika pro výchovné pracovníky	2,22%

4.10 Možnosti studia handicapovaných studentů

Pedagogická fakulta UP poskytuje možnost studia akreditovaných studijních programů studentům s různým handicapem, s různým typem a stupněm postižení.

Významným způsobem se na pomoci handicapovaným studentům podílí **Centrum pomoci handicapovaným**, které je zřízeno při Katedře speciální pedagogiky. Toto účelové zařízení je prostřednictvím svých pracovníků odborně i personálně způsobilé poskytovat konkrétní služby speciálně pedagogického zaměření všem studentům (popř. uchazečům o studium) na fakultách UP.

Provoz Centra je organizován vždy od září do června akademického roku. Poradenské služby jsou poskytovány na základě osobní žádosti klienta. Konzultační hodiny jsou zejména v odpoledních hodinách. V případě individuální potřeby může poradenská činnost probíhat i mimo konzultační hodiny a mimo prostory Centra.

Koordinátorkou činnosti Centra je Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D., odbornými pracovníky jsou Mgr. Dita Heřmánková a Mgr. Jiří Langer.

V jednotlivých odděleních Centra jsou poskytovány speciální poradenské služby především pro osoby:

- s narušenou komunikační schopností,
- se zrakovým postižením,
- se sluchovým postižením,
- s poruchou hybnosti,
- se specifickými poruchami učení a chování,
- s více vadami.

Handicapovaným studentům Univerzity Palackého poskytuje Centrum odborný, kvalitní a komplexní poradenský, technický a terapeutický servis, vyvíjí spolupráci se studijními odděleními jednotlivých fakult, poskytuje poradenské služby pro vyučující a spolupracuje i se středními školami, na nichž studenti se zdravotním postižením studují. Kontakty s praktickými aspekty života handicapovaných, zprostředkovaných v rámci Centra, přispívají k udržování odborné úrovně vysokoškolských pedagogů studijního oboru Speciální pedagogika a dalších příbuzných oborů. Prioritou Centra je poradenská pomoc handicapovaným studentům Univerzity Palackého, popřípadě uchazečům o přijetí ke studiu. Všichni poradenští pracovníci vykonávají svou činnost v rámci své vlastní vědecko-

pedagogické práce bez nároku na zvláštní finanční ohodnocení. Pracovníci Centra jsou odpovědní za dodržování právních předpisů v oblasti ochrany osobních údajů klientů.

Provedené stavební úpravy vedly k dalšímu zlepšení podmínek pro snadnější lokomoci klientů se somatickým postižením, většinou s těžkým omezením mobility. Byla iniciována oprava plošiny pro imobilní klienty vně i uvnitř fakulty a zpřístupnění adaptované bezbariérové toalety.

Přijímací zkoušky na jednotlivé studijní programy (obory) probíhaly s komplexním zajištěním tlumočnických a průvodcovských služeb. Byly rovněž poskytovány speciálně formálně upravené testové materiály, popřípadě doporučovány takové formy průběhu přijímací zkoušky, aby nepoškodily osobní identitu zdravotně postižených a nebyly příčinou jejich případné diskriminace (týká se těch uchazečů, kteří upozornili na svou diagnózu v přihlášce, popřípadě Centrum v náležitém předstihu kontaktovali).

Pomoc handicapovaným je v průběhu jejich studia poskytována v mnoha formách - průvodcovské služby těžce zrakově postiženým (nevidomým) klientům, simultánní tlumočnické a průvodcovské služby těžce sluchově postiženým klientům (neslyšícím), konzultační činnost týkající se studijních záležitostí klientů (pravidelná i jednorázová), převod studijních materiálů z tisku do Braillova písma, asistenční činnost v rámci péče o klienty s vyšším omezením hybnosti, apod. Klientům jsou k dispozici protetické pomůcky, speciálně upravený počítačový software usnadňující čtení, připojení k internetu s hlasovým výstupem, logopedické programy a pomůcky, odborná výkladová literatura, legislativní pomoc.

Poradenské služby Centra jsou přirozenou součástí interní konzultační činnosti na Univerzitě Palackého a jsou využívány mnoha vyučujícími. Volný čas klienti využívají k navazování individuálních kontaktů s ostatními studenty, kteří doprovázejí zdravotně postižené klienty nejen na kulturní a sportovní akce, ale také např. na setkání akademické obce a obdobná důležitá setkání. Tato činnost je koncipována jako zcela dobrovolná.

V současné době Centrum rozšiřuje svou grantovou a publikační činnost, podílí se rovněž na projektu "Bezbariérová Olomouc", který probíhá po záštitou Magistrátu města Olomouc.

Spolupráci fakulty se Správou kolejí a menz vyžaduje ubytování handicapovaných studentů, pro které jsou vytvořeny speciální podmínky, zajišťující dostupnost ubytovacích prostor, snadnou orientaci a pohyb a další zvláštní opatření.

4.11 Využívání kreditového systému

V roce 2002 byly realizovány další dílčí kroky k přechodu na studium v kreditovém systému. V akademickém roce 2002/03 byl kreditní systém využíván v 1. až 3. ročníku všech studijních programů v prezenční i kombinované formě studia.

V roce 2002 byly na fakultě na podporu kreditového systému studia využívány samostatné moduly nové verze programu STAG II (Studijní agenda), především pro počítačovou kontrolu studia a evidenci studijních výsledků. Uvedené změny si již vyžádaly a ještě vyžádají značné pracovní nasazení učitelů fakulty, pracovníků jednotlivých oddělení děkanátu (především studijního oddělení), sekretářek kateder a rovněž dobrou spolupráci s CVT UP.

První zkušenosti přinesly určité problémy s uplatněním kreditového systému studia v dvoupředmětových učitelských programech a oborech, realizovaných ve spolupráci s některými fakultami UP, především Filosofickou fakultou, způsobených odlišně strukturovaným studiem (bloky, resp. etapy studia).

4.12 Hodnocení stavu studijní a pedagogické činnosti

Na fakultě bylo v roce 2002 dokončeno akreditační řízení, započaté v roce 2000. Reakreditace realizovaných studijních programů a oborů byla náročnou evaluační

procedurou, která vyžadovala značné úsilí ze strany vedení fakulty, vedení kateder i administrativního aparátu. Všechny učitelské studijní programy byly k akreditaci předloženy v dosavadní, tj. „nestructurované“ podobě. Úspěšný výsledek akreditací předložených bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů a oborů se stal současně východiskem pro zahájení přípravy restrukturalizace SP podle principů Boloňské deklarace. Po konzultacích se členy Akreditační komise a na základě jednání Asociace děkanů pedagogických fakult ČR byl v roce 2002 předložen k akreditaci strukturovaný SP Speciální pedagogika (bakalářský s navazujícím magisterským stupněm), byl odevzdán AK transformovaný SO Pedagogika – správní činnost.

Trvalá pozornost je věnována problematice hodnocení kvality výukového procesu. V letním semestru akademického roku 2001/2002 proběhla plošná evaluace všech učitelů PdF UP studenty. Pro možnost srovnání byla použita totožná metodika, jako v roce 2000. Byly rozvíjeny vlastní evaluační aktivity jednotlivých učitelů (např. v rámci výukových programů zaměřených na vytváření a rozvoj evaluačních kompetencí studentů), např. na katedrách psychologie, pedagogiky, cizích jazyků, na katedře učitelství 1. stupně ZŠ aj. Podněty pro evaluaci výsledků vzdělávání znamenal v roce 2002 rovněž kreditový systém studia, např. v souvislosti s volitelností studijních předmětů (tím i výběrem vyučujících těchto předmětů).

Fakulta pokračovala i v roce 2002 ve zpracování přehledu přímé výuky jednotlivými katedrami a dalších ukazatelů vytíženosti pracovišť.

4. 13. Hodnocení pedagogických praxí, pořádaných v roce 2002 Pedagogickou fakultou UP

Mezi základní typy praxe na fakultě patří:

- 1/ úvodní (skupinová praxe, hospitace studentů na školách, úvodní stáže)
- 2/ následková (skupinová praxe spolu s metodikem PdF)
- 3/ průběžná (2 - 4 studenti u jednoho učitele)
- 4/ souvislá (1 student u jednoho učitele).

Pedagogické praxe různého typu jsou v současné době zajišťovány v rámci prezenčního studia pro **1 850** studentů, což je z organizačního hlediska náročné.

Celkový ohlas konání pedagogických praxí je pozitivní. Problémy přináší zvyšující se počet studentů v určitých aprobacích. Na základních školách jsou nižší hodinové dotace některých předmětů, ne všichni učitelé jsou aprobovaní (platí zejména pro výchovy). Otázkou zůstává přiměřené finanční ohodnocení špičkových učitelů a existence fakultních škol.

5. Výzkum a vývoj na fakultě

5.1 Zaměření výzkumu a vývoje

V roce 2002 byl výzkum na PdF UP zaměřen především na následující oblasti:

- Pedagogická evaluace a její metody, metody a prostředky diagnostické činnosti učitele ve výuce, výzkumy vzdělávacích potřeb učitelů.
- Výzkum úrovně znalostí o Evropské unii u dětí mladšího školního věku, zpracování koncepce nového studijního oboru „Učitelství pro mateřské školy“.
- Výzkum somatického a psychického stavu populace ČR, zvláště dětí a mládeže s aplikacemi v antropagogice, školní, pedagogické a poradenské psychologii, klinické antropologii a v ergonomii.
- Antropologický výzkum dětí od 6 do 19 let, dětská a seniorská populace, s cílem ověřit a porovnat metody hodnocení biologického věku, zjišťování vybraných antropometrických charakteristik, zaměřených na děti od narození do 3 let a na zjištění anamnestických údajů.

- Terapie u dětí se zrakovým postižením v předškolním věku.
- Problematika česko-slovenských a slovensko-českých jazykových vztahů, problematika pasivního bilingvismu, problematika osobnosti učitele českého jazyka na 2. stupni základních škol, aktivizující formy výuky v pregraduální i postgraduální přípravě učitelů, problematika jazyka současné žurnalistiky, současná česká poezie, filmové a televizní adaptace významných literárních děl.
- Výchova k demokratickému občanství a evropanství, hodnotová orientace dětí a mládeže, česko-německé vztahy.
- Využívání moderních informačních technologií ve výuce angličtiny, využití aktivizujících forem dětské literatury ve výuce angličtiny, vytváření optimálního modelu studijních programů a podílení se na projektech v rámci vstupu do EU.
- Výzkum informačních a komunikačních technologií v matematickém vzdělávání.
- Uplatnění a rozvíjení výchovných aspektů ve výuce technické výchovy, uplatnění hračky při výchově handicapovaných dětí, ICT a jejich místo v přípravě učitelů technické a informační výchovy, vědeckotechnická terminologie v technologii vzdělávání.
- Problematika ekologické výchovy v přírodopisu a biologii na školách různých stupňů, didaktika přírodopisu.
- Výzkum dějin i současnosti hudební kultury, pedagogicko-psychologické aspekty hudby, inovativní metody ve výuce hudební výchovy.
- Dějiny výtvarného umění, renesanční umění a výtvarná kultura 20. století.

5.2 Organizační, personální a materiální stránka výzkumu

Hlavní část výzkumných aktivit pracovníků PdF tvoří mezioborové kooperační projekty, na nichž se podílí více pracovišť UP (výzkumné záměry). Důležitou součástí badatelské činnosti PdF představovaly výzkumné projekty řešené s podporou GAČR a mezinárodní badatelské projekty podporované zahraničními partnerskými institucemi. Na organizační složce výzkumu se na PdF UP významným způsobem podílí oddělení pro vědu, výzkum a zahraniční styky PdF UP. Personální složení pedagogických pracovníků PdF UP (7 profesorů, 35 docentů, 106 odborných asistentů, 19 asistentů, 14 lektorů a 2 zahraniční lektori) bylo předpokladem pro dobrou vědecko-výzkumnou činnost fakulty. Výrazné zvýšení počtů studentů doktorského studia (v roce 2002 jich bylo do prvního ročníku přijato 27 v prezenčním a 19 studentů v kombinovaném studiu) rovněž znamená personální posílení fakulty v oblasti výzkumu. Také materiální stránka výzkumu byla v roce 2002 rozšířena zejména díky interdisciplinárním projektům, které umožnily vybavování specializovaných pracovišť a laboratoří (mj. *Virtuální interaktivní muzeum UP*).

5.3 Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

V roce 2002 převažovala vědecko-výzkumná spolupráce s institucemi střeoevropských zemí (Polsko, Slovensko, Slovinsko, Rakousko, Německo). Spolupráce na společných badatelských projektech se rozvíjela s partnerskými institucemi v Holandsku, Švýcarsku, Velké Británii, USA a Skandinávii.

Pracoviště	Zahraněční instituce
Katedra pedagogiky s celoškolskou působností	Arbeitsgemeinschaft Sudetendeutsche Lehrer und Erzieher, Pädagogischer Arbeitskreis für Mitte-und Osteuropa,
Katedra učitelství 1. stupně ZŠ	Univerzita Heidelberg, Opolská univerzita;

Katedra psychologie a patopsychologie	EFFE (Evropské fórum pro svobodu ve vzdělávání s centrem v Bochumi)
Katedra speciální pedagogiky	Theater Maatwerk (Rotterdam), v Christelejke Hogeschool (Leeuwarden), Rijks Universiteit (Groningen), Nizozemsko, Institute for productive learning in Europe, Berlin, European group for communication of deaf blind, Paris, France
Katedra antropologie a zdravotní vědy	Univerzita v Luganu, Institut antropologie Přírodovědecké fakulty ve Vídni, Institut Sacre Coeur v Pressbaum
Katedra českého jazyka a lit.	Univerzita Maribor; Univerzita Vídeň; Opolská univerzita; Slovenská akademie věd Bratislava
Katedra občanské výchovy	Univerzita v Mnichově, Nördlingenu, Frankfurtu/M., Švábském Gmündu, Wiesbadenu, Drážďanech, Vídni, Salzburku, Štýrském Hradci, Krakově, Opoli, Budapešti, Pécsi, Mariboru, Luganu, Petrohradě, Falunu
Katedra matematiky	PdF Univerzity Komenského Bratislava, SR Pedagogická univerzita Krakov, Polsko
Katedra technické a informační výchovy	UKF v Nitře, SR, Politechnika Radomska, Radom, PR Akademie pedagogických věd, Kraków
Katedra hudební výchovy	Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, Universität für Musik u. d. Kunst Graz, Royal Conservatory Den Haag
Katedra výtvarné výchovy	Syracuse University ve Florencii, Academie Royale v Liege, Institut St. Luc v Liege, Institut St. Luc v Bruselu, Letní akademie v Lucemburku
Katedra anglického jazyka	University of Plymouth in Exmouth, Faculty of Arts and Education, Velká Británie, School of Teacher Education and Deaf Studies, Sor-Trondelag College, Trondheim, Norsko, Univerzita Konstantína Filozofa v Nitře, Valdosta State University
Katedra německého jazyka	Univerzita v Bayreuthu, Heidelbergu, Innsbrucku

5.4 Spolupráce s AV ČR a s resortními útvary a nevládním sektorem

Lze sem zahrnout následující útvary a formy spolupráce se:

- ✓ Společnou laboratoří optiky UP a FÚ AV ČR
- ✓ Ústavem hudební vědy AV
- ✓ Ústavem soudního lékařství LF UP

- ✓ Vlastivědným muzeem v Olomouci
- ✓ Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti v Praze-Strnadlech, pobočka Opočno: problematika klíčení semen.
- ✓ Ústavem pro etnologii
- ✓ Ústavem hudební vědy při FF MU v Brně

5.5 Zapojení do záměrů a projektů interních, resortních, FRVŠ, GA ČR, GAAV apod.

Také v roce 2002 pokračovalo v řešení 2 výzkumných záměrů a pracovníci PdF se podíleli na dalších dvou záměrech:

- *Výzkum somatického a psychického stavu populace ČR s aplikacemi v antropogice, ve školní, pedagogické a poradenské psychologii, klinické antropologii a v ergonomii.*
 - o **Řešitel: doc. RNDr. Josef Krátoška.** Výzkumný kolektiv tvoří členové katedry antropologie a zdravotní vědy a katedry psychologie a patopsychologie včetně doktorandů a diplomantů.
- *Výchova k demokratickému občanství a evropanství.*
 - o **Řešitel: prof. PhDr. František Mezihorák, CSc.** Ve výzkumném kolektivu jsou pracovníci kateder – občanské výchovy, anglického jazyka, německého jazyka a učitelství 1. st. ZŠ. Základními problémy, které výzkumný záměr řeší, jsou evropanství ve vyučování cizích jazyků a literatury, občanská výchova u nás a v Evropě, hodnotová orientace dětí a mládeže, vzájemné vztahy Čechů, Němců a Poláků. Všechna dílčí témata jsou řešena za rozsáhlé spolupráce s partnery v zahraničí.
- Katedra hudební výchovy se významně podílí na výzkumném záměru *Studium hlasu a řeči*. Tento záměr je řešen na FF UP Olomouc.
- Doc. PhDr. Hana Myslivečková, CSc. participovala na výzkumném záměru *Výzkum historie a kultury Moravy jako modelu pro existenci regionu*.

Na PdF se řešily 2 projekty GAČR, 4 projekty FRVŠ, 36 transformačních a rozvojových projektů MŠMT a 13 interních projektů.

V rámci programů GAČR byly řešeny v roce 2002 na PdF 2 projekty:

- Prof. PhDr. Miroslav Chráska, CSc. *Evaluační pedagogické výzkumy a jejich metody.*
- PhDr. Ivona Procházková, CSc. *Technická výchova – součást humanistického modelu pregraduální přípravy učitelů.*

Rezortní úkol MŠMT byl na PdF v roce 2002 řešen jeden:

- *Identifikace nadaných žáků v základní škole a práce s nimi.* Řešitel: doc. PaedDr. Alžběta Peutelschmiedová, PhD.

V roce 2002 se řešily v rámci FRVŠ na PdF UP následující projekty:

Řešitel	Název projektu
PhDr. Milan Klement	Rozvoj pracoviště zaměřeného na tvorbu a zpracování digitální grafiky
Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D.	Zefektivnění studia handicapovaných studentů na vysokých školách

Mgr. Jana Vechetová	Hodnocení biol. věku s využitím metod TW2, TW3, GP a fyziologického testování
Mgr. Jana Bébarová	Revitalizace keramického ateliéru

K řešeným oborovým projektům patřily:

- **Koordinační a řídicí centrum veřejně prospěšných prací.** MV ČR 2002-20, řešitelka: PaedDr. O. Krejčířová, Ph.D.
- **Antidiskriminační legislativa a její možné pojetí v oblasti školství a vzdělávání.** Vládní výbor pro zdravotně postižené. MŠMT ČR, řešitel: Mgr. et PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.
- **VI. Celostátní antropologický výzkum dětí a mládeže 2001** IGA MZ ČR, spoluřešitel: RNDr. L. Krejčovský, CSc.
- **Studium nestandardních motivačních prostředí v matematickém vzdělávání.** GAUK, spoluřešitelka: RNDr. M. Uhlířová.
- **Přehled, analýza a perspektivy muzejních přírodovědných sbírek České republiky.** MK ČR, řešitel: RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc.
- **Symposium české sekce INSEA.** Grant Statutárního města Olomouce, řešitel: Mgr. Petr Exler.
- **Setkání s barokní gotikou - Příběh J. B. Santiniho.** Grant Statutárního města Olomouce, řešitel: Mgr. Petr Exler.
- **Mezinárodní workshop malby.** Grant Statutárního města Olomouce, řešitel: doc. Dana Puchnarová.

K řešeným transformačním a rozvojovým projektům MŠMT náležely:

Řešitel	Název projektu
Doc. Ondřej Michálek	Grafika - vizuální komunikace
Mgr. Martina Cichá	Bakalářský program Sociálně-zdravotní práce a navazující magisterský program Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro SOŠ
PhDr. Světlá Klapilová, CSc.	Sociální pedagogika se zaměřením na volný čas
Doc. PhDr. Alena Nelešovská, CSc.	Učitelství pro mateřské školy
Ing. Čestmír Serafín, Dr.	Pedagogická informatika pro mistry odborného výcviku
Prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc.	Příprava bakalářského a magisterského studijního programu Učitelství hry na nástroj nebo zpěvu pro SŠ a ZUŠ
Oldřich Müller, Ph.D.	Vypracování minimálních speciálně pedagogických standardů pro studenty učitelství na ZŠ v ČR
PhDr. Eva Souralová, Ph.D.	Vypracování modulu pro zkvalitňování interkulturní komunikace učitelů v oblasti znakového písma
PhDr. Eva Souralová, Ph.D.	Tvorba výukového materiálu v podobě multimediálních CD romů pro studium znakového jazyka v distanční a kombinované formě
Mgr. Petra Dufková	Aktivizující metody a formy výuky - aplikace principů multikulturní výchovy

Mgr. et PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.	Realizace multikulturní výchovy v pregraduální přípravě učitelů se zaměřením na problematiku uprchlíků
Mgr. et PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.	Právní úprava negativních jevů ve školství (praktický průvodce pro ředitele a učitele základních a speciálních škol a studenty PdF)
PaedDr. Jindřich Kuja	Tvorba a využití výukového videoprogramu Výcvik sociálně komunikačních kompetencí ke zkvalitnění studijních programů kombinovaného studia speciální pedagogiky
Doc. PaedDr. Alžběta Peutelschmiedová, Ph.D.	Výkladový slovník speciální pedagogiky pro studenty se sluchovým postižením jako speciální pomůcka pro jejich studium
Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D.	Zkvalitnění výuky anglického jazyka u dětí se specifickými vývojovými poruchami školních dovedností na 1. stupni ZŠ
PhDr. Milena Vodičková	Mezipředmětové vztahy v jazykové výuce na ZŠ. Využití aktivizujících forem dětské literatury v českém a anglickém jazyce
Doc. PhDr. Alena Lenochová, CSc.	Dvoustupňový model rozšiřujícího studia anglického jazyka pro učitele 1. stupně ZŠ
Doc. PhDr. Libuše Hornová	Zkvalitnění přípravy učitelů cizích jazyků pro základní školy inovací sylabů jejich studijních programů na pedagogických fakultách v ČR
PhDr. Světlana Obenausová	Výuka anglické lexikologie s pomocí moderních informačních technologií
PhDr. Marie Zouharová, Ph.D.	Aktivizující formy výuky v pregraduální i postgraduální přípravě učitele českého jazyka II.
PhDr. Helena Jodasová, Ph.D.	Algoritmizace vyučování české skladby
PhDr. Květoslava Musilová, Dr.	Zkvalitnění výuky slovenštiny - volitelného slovanského jazyka
PhDr. Ivona Procházková	Trh práce - v pregraduální přípravě učitelů pro technicky zaměřené předměty ZŠ na PdF UP
Doc. PaedDr. Jiří Kropáč, CSc.	Integrace vybraných poznatkových struktur v přípravě učitelů obecně technického předmětu na PdF UP
Doc. PhDr. Bohumil Novák, CSc.	Modul Matematika s didaktikou ve studijních oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika
PaedDr. Anna Stopenová, Ph.D.	Vytvoření studijních opor distančního vzdělávání v matematice pro kombinovanou formu studia učitelství 1. stupně ZŠ
Doc. RNDr. Milan Kopecký, CSc.	Rozšiřující studium matematiky pro učitele ZŠ distanční formou (3. a poslední část)
PaedDr. Bronislava Růžičková, Ph.D.	Participace zkušených učitelů základních a středních škol na výuce didaktik matematiky, českého jazyka a občanské výchovy a při vedení praxí studentů UP Olomouc
RNDr. Evžen Růžička, CSc.	Transformace stávajícího magisterského studijního oboru realizovaného v kombinované formě studia (Pedagogika -

	studium bakalářské a navazující studium magisterské
Prof. PhDr. Václav Kovářiček, CSc.	Pedagogika volného času - ochrana zdraví a bezpečnosti mladé generace
Doc. PhDr. Zdeněk Kalhous, CSc.	Tvorba studijních opor pro realizaci distanční formy doplňujícího studia zaměřeného na získání pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb.
Prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc.	Příprava programu doplňujícího pedagogického studia pro absolventy 4letého studia hudebních oborů konzervatoří pro potřeby základního uměleckého školství
Doc. PhDr. Libuše Ludíková, CSc.	Rozpracování koncepce poradenských služeb a doplnění technického zabezpečení služeb Centra pomoci handicapovaným v rámci Univerzity Palackého v Olomouci
Spoluřešitelé: Mgr. Igor Fic, Dr., PhDr. Lubomír Spurný, Ph.D., PhDr. Miroslav Chráska, Ph.D.	Habilitační a profesorská řízení pracovníků Univerzity Palackého v Olomouci

Formou účelové dotace MŠMT ČR byla podporována odborná činnost kateder v projektu:

- *Virtuální interaktivní muzeum*. Spoluřešitelé: prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc., doc., PhDr. Hana Myslivečková, CSc., MgA., Mgr. Vít Zouhar, Ph.D., Mgr. David Medek.

Interních grantů PdF UP bylo v roce 2002 přiděleno celkem třináct, a to na projekty:

- *Informační a poradenské centrum pro studenty oboru český jazyk*. Mgr. Hana Marešová, Ph.D., odb. as. katedry ČJL + 2 spoluřešitelé.
- *Rozšíření přístupu studentů PdF UP k ICT na základě modernizace počítačové učebny P004*. Mgr. Milan Klement, odb. as. katedry technické výchovy.
- *Podpora výzkumu pasivního bilingvismu slovenštiny na úrovni ZŠ*. Mgr. Kamil Kopecký, doktorand kat. ČJL.
- *Možnosti využití metody sémantického diferenciálu při zkoumání literární recepce*. Mgr. Jaroslav Vala, doktorand kat. ČJL.
- *Specifika výchovné problematiky u dětí a mladistvých s balbuties*. Mgr. Petra Dufková, odb. as. kat. speciální pedagogiky.
- *Cizí a přejatá slova v současné komunikaci (se zaměřením na anglicismy)*. Mgr. Hana Juřicová, doktorandka kat. českého jazyka a literatury.
- *Analýza vzdělávacích aktivit v období dospelosti určených řuďom s mentálním postihnutím*. Mgr. Andrea Medvecová, odb. as. kat. speciální pedagogiky.
- *Pokusné ověřování domácího vzdělávání v českých podmínkách*. Mgr. Lucie Novotná, doktorandka kat. pedagogiky.
- *Vědeckovýzkumná činnost v oblasti mimořádně nadaných a talentovaných žáků a jejich vzdělávacích možností, porovnání přístupů na území ČR a SROV*. Mgr. Jitka Sejvalová, doktorandka kat. pedagogiky.
- *Analýza informační gramotnosti na ZŠ v úzké návaznosti na "Koncepci státní informační politiky ve vzdělávání"*. Mgr. Michal Sedláček, doktorand kat. technické výchovy.
- *Využití terapií u dětí se zrakovým postižením v předškolním věku*. Mgr. Dita Heřmánková, odb. as. kat. speciální pedagogiky.
- *Mezinárodní pedagogicko-vědecká spolupráce studentů učitelství pro 1. st. ZŠ*. Katarína Mihálová, studentka 3. roč. učitelství pro 1. st. ZŠ.
- *Mezinárodní pedagogicko-vědecký tábor studentů katedry učitelství 1. st. ZŠ na PdF UP*. Pavla Malinová, studentka 3. roč. učitelství pro 1. st. ZŠ.

5.6 Významné publikační výstupy

Vědecké publikace:

- BINAROVÁ, I., PETROVÁ, A. Psychický stav dětí a mládeže II. In: KOPECKÝ, M., ŠTEIGL, J., KRÁTOŠKA, J., editoři. *Vědy o člověku na prahu 3. tisíciletí. Sborník referátů*. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0596-2
- EBEROVÁ, J., STOPENOVÁ, A.: *Ovlivní překážky v učení vztah studentů k matematice?* In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- FIALA, J.: *Aus- und Fortbildung der Mathematiklehrer in Deutschland*. In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- HODAŇOVÁ, J.: *Elementární geometrie v přípravě učitelů 1. stupně ZŠ*. In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- HRABÍ, L. Quality and Germination of the Norway Spruce Seeds *Picea abies* (L.) Karsten. Acta Universitatis Palackiaensis, Facultatis Rerum Naturalium, Biologica., 2002: 39-40: 7-12.
- KALHOUS, Z.; OBST, O. aj. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 807178-253-X.
- KARÁSKOVÁ, V., NOVÁK, B.: *Didaktické hry pohybového charakteru s matematickým námětem*. In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- KLAPIL, Pavel. Vyznání. In: Folklor č. 5/2002, s. 277.
- KROPÁČ, J. Odlišnosti analogie mezi pedagogikou a technickými vědami z hlediska oborové didaktiky technických předmětů. In: *e-Pedagogium*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISSN 1213-7758
- MLČOCH Miloš. Několik poznámek k nejazykovým a jazykovým prostředkům v současném bulvárním a tzv. seriózním tisku. *Naše řeč* 85, 2002, č. 5, s. 235 - 243.
- MEZIHORÁK, František. *Galerie velkých Evropanů*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002. VUP Olomouc 2002, ISBN 80-244-0427-3.
- NELEŠOVSKÁ, A. Malá sonda do hodnotové orientace budoucích občanů. Trinacionální symposium (Češi - Němci - Poláci). Český pohled. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002, s. 14-29. ISBN 80-7182-102-0.
- NEZVALOVÁ, Danuše. *Kvalita ve škole*. 1. vyd. Olomouc, VUP 2002. 111 s. ISBN 80-244-0452-4.
- NOVÁK, B.: *Matematická soutěž – nová příležitost pro žáka i učitele*. In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- PLEVOVÁ, I., URBANOVSKÁ, E. Psychická zátěž u dětí a mládeže ve školním prostředí I. In: KOPECKÝ, M., ŠTEIGL, Jan, KRÁTOŠKA, J., editoři. *Vědy o člověku na prahu 3. Tisíciletí. Sborník referátů*. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0596-2
- POLÁKOVÁ, J., ESSELBORN, K. *Čert ví - Keine Ahnung. Německé literární texty ze současnosti*. Olomouc, VUP 2002, ISBN 80-244-0427-3.
- RŮŽIČKOVÁ, B.: *Rozvoj osobnosti žáka v hodinách matematiky*. In: *Podíl matematiky*

na přípravě učitele primární školy“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci. Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.

- SPURNÝ, Lubomír. Opera Aloise Háby Matka. In: *K poctě Jána Cikkerera (Zborník z muzikologickej konferencie "Slovenská operná tvorba 20. storočia v európskom kontexte", Bratislava 4. - 5. 10. 2001).* Bratislava, 2002, s.161-168.
- STEINMETZ, Karel. Pohyb, čas a prostor v hudbě. *E-Pedagogium*, 2002, č. 1, s. 64-76
- UHLÍŘOVÁ, M. *Počítač a matematické myšlení.* In: *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy“, pořádané katedrou matematiky 25. – 27. 4. 2002 v Olomouci.* Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0440-0.
- *Vědy o člověku na prahu 3. tisíciletí.* Sborník z antropologické konference s mezinárodní účastí „Vědy o člověku na prahu 3. tisíciletí“ Olomouc, VUP 2002. ISBN 80-244-0596-2, Editoři: Kopecký, M., Šteigl, J., Krátoška, J.
- ZOUHAROVÁ, Marie. *Zvláštnosti pojmu-termínu ve vyučování se zřetelem k syntaxi.* Olomouc, VUP 2002.
- COUFALOVÁ, R. Několik návrhů tvorby vlastního multimediálního projektu. In: *XX. Mezinárodní kolokvium o řízení vyučovacího procesu.* Vyškov: Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově, 2002. s. 73 - 76.
- COUFALOVÁ, R. Some Effective Ways of Searching the Internet for ELT Materials. In *Multimédia a e-learning ve výuce cizích jazyků.* Brno: Vysoké učení technické, 2002. s. 19-24.

Významné vzdělávací publikace

- KALHOUS, Z.; OBST, O. aj. *Školní didaktika.* Praha: Portál, 2002. ISBN 807178-253-X.
- VALENTA, M., MULLER, O. *Občanská nauka pro SOU-II.* Praha: SPN, 2002.
- VALENTA, M., MULLER, O. *Občanská nauka pro SOŠ-II.* Praha: SPN, 2002.
- VALENTA, M. *Občanská výchova pro 7. roč. zvláštní školy.* Praha: Parta 2002.
- VALENTA, M. *Prvouka pro 2. ročník.* Praha: Práce 2002.

Další významné publikace

- KLAPIL, Pavel. *Od soboty do soboty.* Šest písní pro dětský sbor předškolního věku s klavírem a keyboardem. II. vyd. Olomouc: Festa 2002.
- ZOUHAR, Vít. *Coronide. Qual va. Mora quel perfida.* In: *Sampler His Voice.* Praha: HIS, 2002, ISSN 1213-2438

5.7 Hodnocení stavu výzkumu a vědy

Vědecko-výzkumná činnost PdF úzce souvisí s charakterem a funkcí této instituce, se vzděláváním a přípravou učitelů a kvalifikovaných odborníků, a současně se rozvíjí v závislosti na individuální oborové a tematické specializaci jednotlivých pracovníků fakulty a kateder. V roce 2002 přispěla vědecko-výzkumná činnost k rozvoji pedagogického výzkumu v ČR a současně k novým poznatkům vědních disciplín, jako jsou pedagogika, primární pedagogika, speciální pedagogika, antropologie, výchova k demokratickému občanství a evropanství nebo hudební pedagogika a hudební věda.

Neexistence standardizovaných hodnotících nástrojů a značná oborová rozlišnost PdF

neumožňuje objektivní srovnání aktivit všech pracovišť. Pouze množství publikovaných odborných studií, získaných vědeckých grantů a řešení národních a mezinárodních kooperativních projektů naznačuje výrazné rozdíly mezi jednotlivými katedrami. Přestože aktivity pracovišť a pracovníků fakulty jsou kvalitativně i kvantitativně odlišné, celkově lze konstatovat, že je třeba dále posilovat všechny složky výzkumných aktivit na fakultě. Zejména oblast zahraniční spolupráce na výzkumných projektech, včetně prezentace výsledků na mezinárodních fórech, zapojení studentů pregraduálních a postgraduálních kurzů do výzkumných projektů, stejně jako úspěšnost podávaných grantů jsou oblasti, jejichž bilanci nelze považovat za uspokojivou.

Pozitivně lze hodnotit organizační aktivity mnoha kateder, které v roce 2002 organizovaly nebo spolupořádaly mezinárodní a národní konference, na nichž úspěšně prezentovaly aktuální výsledky badatelských projektů. Další významnou platformou pro zveřejňování nových vědeckých poznatků byl v roce 2002 fakultní časopis *e-Pedagogium*, jehož elektronická internetová podoba umožnila bezprostřední přístup k aktuálním badatelským poznatkům. Úspěšně se také rozvíjí doktorské studijní programy, které jsou velkým potenciálem pro výzkumné úkoly řešené na PdF. Nezbyývá, než tento potenciál co nejefektivněji rozšiřovat a využít.

6. Akademičtí pracovníci fakulty

6.1 Kvalifikační a věková struktura akademických pracovníků

6.2 Celkový a přepočtený stav akademických pracovníků

Současnou kvalifikační a věkovou strukturu udává následující tabulka, provedená ke dni 31. 12. 2002

STAVY PRACOVNÍKŮ	stav osob	přepočtený počet	průměrný věk
profesoři	7	5,10	66,1
docenti	35	35,00	56,8
s CSc., Ph.D.,Dr.	61	60,80	47,4
odborní asistenti bez CSc., Ph.D.,Dr.	45	44,90	
asistenti	19	18,00	31,4
lektoři	14	13,60	45,6
zahraniční lektoři	2	2	
učitelé celkem	183	179,4	48,2
THP	37	36,10	
THP doplňková činnost	3	3	
dělníci	11	11,50	
celkem	234	230,00	

6.3 Habilitační a jmenovací řízení pracovníků fakulty

V roce 2002 byla jmenována docentkou PhDr. Helena Grecmanová, Ph.D.

Habilitační a jmenovací řízení	Habilitační	Profesorské
Konaných	1	0
Úspěšných	1	0
z toho mimo UP	0	0

6.4 Hodnocení kvalifikační a věkové struktury akademických pracovníků

Ze srovnání údajů uvedených v tabulce s obdobnými údaji z minulých let vyplývají následující tendence:

- V roce 1995 působili na PdF 3 profesoři, v roce 1998 - 5,55 profesorů, v roce 2001 5,4, v současnosti 5,1 (přepočtený stav). Z uvedeného vyplývá i nadále potřeba zahájit další profesorská řízení. (Jmenování doc. PhDr. P. Klapila, CSc., je před dokončením.)
- V roce 1995 působil na PdF 27,5 docentů, v roce 1998 31 docentů, v roce 2000 to bylo 36,9 docentů, v roce 2001 33 docentů (přepočtený stav), v současnosti 35 docentů. Nově jmenována byla 1 docentka, 1 docent byl přijat na základě výběrového řízení.
- V roce 1997 působil na PdF 41 pracovníků, kteří nebyli docenty nebo profesory a měli již dokončenu vědeckou nebo uměleckou aspiranturu, v roce 2000 to bylo 50,8, v roce 2001 již 52. Současné zvýšení počtu odborných asistentů s dokončenou vědeckou nebo uměleckou aspiranturou na 60,8 je významným výsledkem. To znamená, že i při meziročním zvýšení počtu učitelů fakulty ze 168,1 na 179,4 (přepočtený stav) nedošlo v této rovině k relativnímu zhoršení kvalifikace.

7. Mezinárodní spolupráce fakulty v oblasti vzdělávání

7.1 Zapojení do mezinárodních programů

Katedry PdF rozvíjely mezinárodní spolupráci prostřednictvím plánovaných aktivit v jednotlivých projektech (Socrates, CEEPUS), dále pak společné česko-slovenské projekty pod záštitou ministerstev školství ČR a SR a spolupráci na základě nových institucionálních dohod. Katedra občanské výchovy dlouhodobě spolupracuje se Stiftung Haus der Aktion 365.

Vzdělávací programy	Název projektu	Řešitel	Partnerské instituce	Podporující instituce
Společný výzkum ČR a SR	Informační technologie ve vzdělávání učitelů 1. stupně ZŠ (2002-2003)	Doc. PhDr. Bohumil Novák, CSc.	PdF Univerzity Komenského v Bratislavě	Smíšená česko-slovenská komise pro vědecko-technickou spolupráci
CEEPUS SI-4	Vícejazyčný jazykový slovník	Doc. PhDr. Milena Krobotová, CSc.	Univerzita v Mariboru (Slovinsko),	CEEPUS

			univerzita, PR Institut pro germanistiku, Univerzita Vídeň (Rakousko), Szombathely Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola (Maďarsko), Pedagogická fakulta KU Bratislava (Slovensko)	
European Commission, Socrates	Intercultural Competencies towards Interactive Professionalism- A Challenge for Leadership Training 87527-CP-1- 2000-1-CZ	Doc. RNDr. Danuše Nezvalová, CSc.		Socrates- Comenius 3
European Commission, Socrates	Pensar, Crear, Innovar 71698-CP-1- 1999-1-ES	Doc. RNDr. Danuše Nezvalová, CSc.		Socrates- Comenius 3
European Commission, Socrates	Roots and Wings	Doc. RNDr. Danuše Nezvalová, CSc.		Socrates- Comenius 3
European Commission, Socrates	Mentaly ill . education labour market. Grundatvig II.	Mgr. Andrea Medvecová		Socrates Comenius 3
Stiftung Haus der Aktion 365	Letní škola Frankfurt a.M.	Milan Hořínek, Ph.D.		Stiftung Haus der Aktion 365
	Study Art and Music in the Czech Republic	Doc. Vladimír Havlík	Saint Cloud State University, Minesota, USA	
Socrates Erasmus	TM, SM	PhDr. Světlana Obenausová, MA	University College Worcester	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	Doc. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.	University of Groningen	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	Mgr. Alena Vavrdová, Ph.D.	Uppsala universitet	Socrates Erasmus

Socrates Erasmus	TM, SM	Mgr. Jenny Poláková, Ph.D.,	Pädagogische Hochschule, Heidelberg	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	PhDr. Lubomír Spurný, Ph.D.	Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, Universität für Musik und darstellende Kunst Wien	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	MgA., Mgr. Vít Zouhar, Ph.D.	Fritz-Arndt-Universität Greifswald, Royal Holloway College, University of London, Universität für Musik u. d. Kunst Graz	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	Doc. RNDr. Milan Kopecký, CSc.	Pädagogische Akademie Innsbruck	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	Doc. RNDr. Milan Kopecký, CSc.	Pädagogische Akademie des Bundes Wien	Socrates Erasmus
Socrates Erasmus	TM, SM	Doc. Pavel Herynek	University of Arts and Design, Helsinki	Socrates Erasmus
UNESCO klub		PaedDr. Marie Tomančáková		UNESCO

7.2 Zahraniční mobilita studentů a akademických pracovníků

Počet zahraničních pobytů studentů a pracovníků fakulty je tradičně vyšší než počet přijatých zahraničních odborníků a studentů na pracovištích fakulty. Mobilitu pracovníků a studentů fakulty přehledně uvádí následující tabulka:

Výjezdy pracovníků	Výjezdy studentů	Přijetí pracovníků ze zahraničí	Přijetí studentů ze zahraničí
160	50	87	24

8. Další aktivity

8.1 Významné konference, semináře, výročí, další akce konané na PdF UP

- Katedra učitelství prvního stupně ZŠ organizovala *Mezinárodní studentský pedagogicko-vědecký tábor*.
- Symposium *Deutsch-österreichisch-tschechische Beziehungen* v Dolních Dunajovicích organizovala Katedra občanské výchovy.
- Muzikologickou konferenci s mezinárodní účastí *Hudební pedagogika a výchova - minulost, přítomnost, budoucnost* uspořádala v roce 2002 katedra hudební výchovy.
- Konferenci s mezinárodní účastí *Vědy o člověku na prahu 3. tisíciletí* uspořádala Katedra antropologie a zdravotní vědy ve spolupráci s Katedrou psychologie a patopsychologie.
- Společně s Nadací T. Bati organizovala Katedra antropologie a zdravotní vědy *IV. doktorandskou konferenci „Aplikovaná antropologie.“*
- *III. mezinárodní konferenci k problematice osob se specifickými potřebami* uspořádala Katedra speciální pedagogiky.
- Katedra výtvarné výchovy pořádala celostátní sympozium *INSEA* s mezinárodní účastí.
- Katedra anglického jazyka organizovala celostátní setkání pedagogů fakult v ČR *Je poměr odborných a pedagogicko-psychologických disciplín ve studijním programu přípravy učitelů cizích jazyků pro základní školy vyvážený?*
- Katedra matematiky pořádala konferenci s mezinárodní účastí *„Podíl matematiky na přípravě učitelů primární školy“*.
- Katedra technické výchovy spolupřádala mezinárodní vědecko-odbornou konferenci *XV. DIDMATTECH 2002* v Nitře.
- Katedra technické a informační výchovy pořádala mezinárodní vědecko-odbornou konferenci *Modernizace výuky v technicky orientovaných oborech a předmětech 2002*.

Dále PdF UP pořádala celkem 1 celostátní konferenci, 8 seminářů, 1 letní školu. Přehled uvádí následující tabulka:

Název akce	Organizátor
Transformace sociálních služeb – cesta k základním lidským hodnotám (konference)	Katedra speciální pedagogiky
Zdravý vývoj dětí a učitelů v regionu (odborný seminář)	Katedra antropologie a zdravotní vědy
Setkání s cvičnými učiteli (seminář)	Katedra českého jazyka a literatury
Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole. (seminář)	Katedra českého jazyka a literatury
Slyšet jinak, cyklus seminářů ve spolupráci s Gymnáziem Hejčín, ZŠ Heyrovského a Universität für Musik u. d. Kunst Graz	Katedra hudební výchovy
Inovace ve výuce společenských věd pro cvičné učitele a učitele středomoravského regionu OV a ZSV (seminář)	Katedra občanské výchovy

Občan v 21. století - kompetence výchovy k občanství (letní škola)	Katedra občanské výchovy
Celostátní seminář vedoucích pracovníků škol sružených při klubu UNESCO	Katedra přírodopisu a pěstitelství
Celostátní seminář vysokoškolských pedagogů k problematice učení o přírodě a společnosti v přípravě učitelů primárního vzdělávání	Katedra učitelství 1. stupně ZŠ
Didaktické semináře pro učitele katedry, doktorandy, studenty i učitele z praxe	Katedra matematiky

8.2 Jiné nepedagogické aktivity

Mezinárodní spolupráce

Tři pracovnice fakulty (z Katedry psychologie a patopsychologie, z Katedry pedagogiky, z Katedry učitelství 1. stupně ZŠ) působí jako členky EFFE (Evropské fórum pro svobodu ve vzdělávání, s centrem v Bochumi – SRN). Dva pracovníci fakulty jsou členy IGIP (Mezinárodní společnost pro inženýrskou pedagogiku). Členové Katedry anglického jazyka jsou členy Mezinárodní asociace učitelů angličtiny (IATEFL). Při Katedře přírodopisu a pěstitelství působí mezinárodní UNESCO klub. Jedna pracovnice Katedry anglického jazyka zasedá ve Správní radě Fulbrightovy komise.

Členství ve vědeckých, oborových a správních radách a komisích

Řada odborníků PdF působí ve vědeckých radách různých institucí v ČR a SR. V oborových komisích FRVŠ působilo v roce 2002 osm pracovníků PdF UP, v GAČR dva, v grantové komisi MK ČR dva a ve správních radách nadací také dva (Fulbrightova komise, Nadace Bohuslava Martinů). Deset pedagogů PdF UP pracovalo také v různých oborových porotách a komisích (M. Galanti, Academia Film Olomouc, Mladé pódium Karlovy Vary, Svátky písní Olomouc).

Organizační a popularizační aktivity

- Katedra českého jazyka a literatury PdF UP pořádala besedu v cyklu *Rozpravy o literatuře* s básníky Ivanem M. Jirousem a Vratislavem Brabencem a rovněž organizovala komponované literárně-dramatické pásmo *Umíme si ještě hrát*, kde se prezentovali studenti 3. ročníku oboru učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základních škol.
- Katedra matematiky PdF UP je pořadatelem a organizátorem celoevropské matematické soutěže *Matematický klokan*. V roce 2002 katedra organizovala mj. **Školení učitelů ZŠ a SŠ v rámci projektu SPIV – Internet do škol (INDOŠ)**.
- Katedra technické a informační výchovy organizovala v roce 2002 **Školení učitelů ZŠ a SŠ v rámci projektu SPIV – Internet do škol (INDOŠ)**.
- Členové Katedry přírodopisu a pěstitelství PdF UP se účastnili přípravy a organizace různých expozic, např. RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc. - scénář a realizace rozsáhlé výstavy „Tajemná Indonésie“ v Národním muzeu v Praze.
- Na Katedře přírodopisu a pěstitelství PdF UP působí UNESCO klub, pracuje zde také Klub ekologické výchovy.
- Pro prezentaci bylo dále rozšiřováno využívání Internetu, všechny katedry PdF UP mají již své webové stránky.
- V roce 2002 byly uvedeny do provozu www stránky děkanátu PdF UP pod názvem "Úřední deska fakulty".

Umělecké aktivity

Umělecká činnost **Katedry hudební výchovy** a **Katedry výtvarné výchovy** tvoří významnou část jejich nepedagogických aktivit a je paralelou k výzkumné a badatelské činnosti PdF UP. Zároveň je důležitou součástí celkové prezentace Univerzity Palackého v Olomouci.

- Členové Katedry hudební výchovy pravidelně vystupují na domácích a zahraničních koncertních a operních pódii. V roce 2002 patřila k nejvýznamnějším aktivitám koncertní činnost sbormistra Jiřího Klimeše a klavíristky PaedDr. Leny Pulchertové se sborem *Campanella*, působení doc. MgA. Jaroslava Majtnera jako sólisty a dramaturga opery *Moravského divadla Olomouc* a sólisty téže opery MgA. Petra Martínka. K dalším výrazným aktivitám KHV patří mj. koncerty varhaníka doc. Mgr. Petra Planého a hudební projekty PhDr. Lenky Mlynářové.
- Podstatným přínosem pro prezentaci Univerzity Palackého byla také činnost *Ensemble Damian* (vedoucí Mgr. Tomáš Hanzlík je studentem doktorského studijního programu na KHV). V roce 2002 tento soubor realizoval 20 koncertních představení. Opery *Endymio* Tomáše Hanzlíka a *Coronide* Víta Zouhara uvedl mj. na mezinárodních festivalech *Janáčkův máj* Ostrava, *Forfest* Kroměříž, *Letní filmová škola* Uherské Hradiště, aj. Na festivalu *Baroko 2002* provedl Ensemble Damian novodobou premiéru opery J. H. von Wilderera *La nascita del diamante*.
- Pět členů katedry přednášelo v rámci specializovaného běhu Univerzity III. věku *Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti* (Hudební umění).
- Koncertní aktivity Katedry hudební výchovy v roce 2002 obohatily společné projekty v rámci dlouhotrvající úspěšné spolupráce s Institutem elektronické hudby při Universitát für Musik u. d. Kunst Graz. Společný seminář *Slyšet jinak/Anders Hören* zaměřený na nové progresivní metody v HV byl zakončen slavnostním koncertem studentů Gymnázia Hejčín a KHV PdF UP, pod vedením prof. dr. Josefa Gründlera a MgA., Mgr. Víta Zouhara, Ph.D. Dále pak v rámci kurzu *Hudební teorie a technologie* prof. Josef Gründler vedl workshop zaměřený na nová média a improvizaci, který završil autorským multimediálním koncertem nazvaným *Once I was a guitarist*.
- K dalším uměleckým aktivitám Katedry hudební výchovy patří kompoziční činnost MgA., Mgr. Víta Zouhara, Ph.D. a Mgr. Tomáše Hanzlíka. Skladby Víta Zouhara zazněly v roce 2002 mj. na festivalech *Bohemia Magica* v Paříži, *Baroko i avantgard* v Záporoží, byly zařazeny mj. do abonentních cyklů *Státní filharmonie* Brno a *Karlovarského symfonického* orchestru, byly uváděny domácími i zahraničními rozhlasovými stanicemi a publikovány na sampleru časopisu *His Voice*. Skladby Tomáše Hanzlíka byly uvedeny mj. na festivalu *Baroko 2003* a dalších výše zmíněných mezinárodních festivalech.
- Katedra hudební výchovy PdF UP se významně spolupodílela na organizaci a průběhu mezinárodního festivalu sborového zpěvu *Svátky písní Olomouc* a festivalu *Baroko 2002*.
- Katedra výtvarné výchovy zajišťovala výstavní činnost v pěti výstavních prostorách (Galerie Prima v budově PdF, Galerie Výpad, Galerie IC UP Zbrojnice, Galerie před děkanátem PdF, Umělecké centrum), kde uspořádala celkem 31 výstav, z toho dvě mezinárodní.
- Katedra se podílela na přípravě *Výstavy prací dětí nevidomých a se zbytky zraku* (spolu s Nadací Vejdovského), v Zámecké galerii, Náměšť na Hané spolupracovala také Katedra výtvarné výchovy.
- Devět členů Katedry výtvarné výchovy se účastnilo celkem 25 kolektivních výstav a doc. O. Michálek získal na výstavě *Grafika roku* cenu Čs. Aerolinií.
- Členové Katedry výtvarné výchovy vystavovali svá díla v tuzemských galeriích i v zahraničí. Doc. Pavel Herynek se zúčastnil výstavy *MASTERPIECES – současné*

evropské užité umění v Palazzo Bricherasio v Turíně. Doc. Dana Puchnarová, ak. mal., vystavovala na *Mezinárodní výstavě grafiky Visegradské čtyřky* a doc. Ondřej Michálek v galerii *d'art du Théâtre Municipal*, Esch-sur-Alzette.

- Tuzemské individuální výstavy měli doc. Petr Jochmann, doc. Dana Puchnarová, Mgr. David Jedlička, doc. Vladimír Havlík, doc. Pavel Herynek a doc. Ondřej Michálek.
- Katedra výtvarné výchovy pořádala *Workshop malby* s mezinárodní účastí na téma „Okno“, který vedl prof. Adam Wsiokowski z AVU Krakov, Polsko

Spolupráce s regionem

V rámci činnosti Střediska pro celoživotní vzdělávání učitelů se rozvíjely zejména osobní kontakty s vedoucími partnerských subjektů stávajících i potenciálních zákazníků, úprava existujících a vytváření nových vzdělávacích projektů dle požadavků zákazníků, jednání s právníckými osobami o možnostech participace na vzdělávacích projektech nebo o možnostech využití naší nabídky nebo nabídky námi modifikované pro tyto právnícké osoby. Nejúspěšnější byla individuální spolupráce s MŠMT ČR v rámci projektu **SIPVZ - PI - Z₀ a Z₁**, se středisky služeb školám a s jednotlivými školami.

V Centru pomoci handicapovaným PdF UP byla na konci roku 2002 uskutečněna pracovní schůzka se studenty se zrakovým a sluchovým postižením, na kterou byli pozváni zástupci středních škol a úřadů práce v Olomouckém kraji. Na setkání se diskutovalo o zkušenostech studentů Univerzity Palackého a Masarykovy univerzity v Brně a zástupců poradenských pracovníků Centra a gymnázií. Centrum se nadále podílí na grantových aktivitách, včetně dlouhodobého Projektu „Bezbariérová Olomouc“, který je zastřešen Magistrátem Města Olomouc.

Magistrát města Olomouce a Olomoucký kraj finančně přispěly v roce 2002 také na realizování projektů kateder hudební a výtvarné výchovy PdF UP.

9. Péče o studenty

9.1 Ubytovací a stravovací zařízení

V roce 2002 požádalo o ubytování na VŠ kolejích 1206 studentů Pedagogické fakulty UP, z toho 123 mužů a 1083 žen. Na počátku akademického roku 2002/2003 (tzn. koncem září 2001) bylo ubytováno 814 studentů 1. – 5. ročníku, z toho 90 mužů a 724 žen. Zbývajících 392 žadatelů bylo uspokojeno během října 2002, pořadníky neubytovaných byly zrušeny ke 4. listopadu 2002 (to souviselo s otevřením nové VŠ koleje v Olomouci-Neředíně). V období zahájení výuky byla významnou pomocí pro studenty zprostředkovatelská služba, jejímž prostřednictvím nabízí organizační oddělení fakulty studentům privátní ubytování v Olomouci a okolí.

9.2 Poskytovaná stipendia

c) Poskytovaná stipendia (v tis. Kč)

Doktorský studijní program	2 392,89
Mimořádná stipendia	317,885
Zahraniční stipendia	0,00
Celkem	2 710,775

9.3 Informační a poradenské služby

Služby knihovní

Studenti mohou využívat služeb Ústřední knihovny UP, dále studovny umístěné v hlavní budově PdF UP i knihoven jednotlivých kateder. Jejich rozsáhlejšímu využívání brání nedostatek finančních prostředků.

Studovna v budově PdF UP, která plní některé další funkce, např. distribuci časopisů, usnadňuje přístup k počítačům, byla umístěna do větších prostor a dovybavena počítači (celkem má k dispozici 15 ks), z toho 1 počítač slouží k vyhledávání informačních zdrojů (literatury) a jeden má speciální programové vybavení pro handicapované studenty.

Zajištění výpočetní technikou

Hlavní budova fakulty na Žižkově náměstí je vybavena 303 počítači, všechny z nich byly v roce 2002 připojeny k počítačové síti. Ve srovnání s rokem 2000 jde o dvojnásobek přípojek. V budově bylo nainstalováno celkem 369 přípojných míst.

Nové počítačové vybavení bylo pořízeno částečně i pro katedry hudební výchovy a výtvarné výchovy PdF, které se v roce 2002 přestěhovaly do nových prostor Uměleckého centra UP. Jmenované katedry jsou vybaveny celkem 55 počítači.

V souvislosti se stavebními úpravami a stěhováním Katedry přírodopisu PdF v budově v Purkrabské ulici a umístěním studentů 1. ročníků prezenčního studia doktorského studijního programu do této budovy bylo pořízeno a připojeno 12 nových počítačů. Celkový počet počítačů v prostorách budovy v Purkrabské ulici (pod správou PdF) je 25.

Fakulta disponuje čtyřmi počítačovými učebnami (jedna je ve správě Katedry matematiky a tři ve správě Katedry technické a informační výchovy), jejich vybavení bylo doplněno a modernizováno. Nově byla navíc vybavena posluchárna P3, kde byla Katedrou technické a informační výchovy zřízena počítačová místnost výhradně pro studenty, tzn. není určena pro výuku. Zde je umístěno 17 počítačů a další vybavení. Studenti ji mohou využívat dle pravidel stanovených děkanem fakulty. Studenti využívají i další počítačová pracoviště UP.

Poradenské služby

Vysokoškolská psychologická poradna při Katedře psychologie a patopsychologie PdF UP

Vysokoškolská poradna je zařízením Pedagogické fakulty UP, které poskytuje poradenskou psychologickou pomoc studentům a zaměstnancům Univerzity Palackého v Olomouci. Ve své činnosti vychází ze schváleného organizačního řádu a statutu.

Činnost vysokoškolské poradny, koncepčně i praktickou odbornou činností, zajišťuje Katedra psychologie. V roce 2002 došlo zrušením vyčleněné poradenské místnosti k určitému omezení podmínek činnosti. Konzultace s klienty jsou nyní realizovány v pracovnách členů katedry. Tyto prostory však nejsou optimálním, nerušeným prostředím pro práci s klienty.

Pracovníci, kteří poskytují poradenskou činnost ve vysokoškolské poradně, netvoří stabilní skupinu. Soubor takto angažovaných pracovníků se vytváří až na základě kontaktů a dohody s příslušnými zájemci o poradenskou pomoc. V roce 2002 se na této činnosti podílelo šest pracovníků katedry. Činnost je vykonávána dobrovolně (nelze ji nařídit – formálně není v náplni práce vysokoškolského učitele), v čase, který si konzultant vytvoří v rámci plnění základních povinností, a bez jakékoliv finanční odměny. Tato práce není nijak zohledněna při posuzování celkového pracovního zatížení pracovníků katedry. V zásadě jde o filantropickou činnost lidí, kteří jsou ochotni ji vykonávat.

V roce 2002 bylo realizováno celkem 210 poradenských konzultací (od jednorázových konzultací až po dlouhodobě opakované), s průměrnou dobou trvání 1,5-2 hodiny. Prakticky až na výjimky se vždy jednalo o žádosti vysokoškolských studentů, převážně z Pedagogické fakulty UP. Řešené problémy je možno shrnout do následujících obsahových kategorií:

1. Psychická labilita, psychosomatické problémy, neurotický vývoj, depresivní reaktivita.
2. Osobnostní problémy, snížené sebevědomí, nerozhodnost, sebepoznání.
3. Problémy v rodině, vztahy k rodičům, postavení v rodině.
4. Výkonové problémy ve studiu, nesoustředěnost, tréma, profesní nejistota, strach ze zkoušek.
5. Partnerské problémy (volba partnera, zvládnání rozchodu s partnerem).
6. Poradenská pomoc při výchově problémových dětí.

Pracovníci, kteří častěji poskytují uváděnou poradenskou pomoc, se snaží prohlubovat své poradenské kompetence účastí na vhodných školeních a kurzech. Poplatky, až na výjimky, si hradí z vlastních prostředků.

Potřebnost poradenské pomoci i nezbytnost její propagace signalizují realizované sondy, které naznačují vysoce frekventovaný výskyt stresu a neurotické symptomatologie mezi studenty.

Středisko celoživotního vzdělávání učitelů

- Realizovalo první vzdělávací projekt dle poslední novely § 60 zákona č. 111/1998 Sb. (zákon o vysokých školách) pro obor učitelství pro 1. stupeň ZŠ.
- Byl zdokonalen informační systém SCVU. Nepodařilo se zcela eliminovat vzdělávací akce bez potřebného ekonomického přínosu. Důvodem je především klesající zájem o nabízené vzdělávací projekty a malá aktivita některých pracovišť PdF UP při inovaci nebo nové konstrukci projektů.
- Středisko individuálně vyhledávalo zákazníky a přizpůsobovalo svou činnost jejich požadavkům. Šlo především o osobní kontakty s vedoucími partnerských subjektů stávajících i potenciálních zákazníků, úpravu existujících a vytváření nových vzdělávacích projektů, jednání s právníckými osobami (MŠMT ČR; Krajský úřad Olomouckého kraje - Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů; Magistrát města Olomouce - Odbor personální, Odbor školství; Národní centrum distančního vzdělávání Praha; PC Olomouc; The British Council Olomouc; Katedra pedagogiky PdF MU Brno; SSŠ Kroměříž; SSŠ Uherské Hradiště; SSŠ Hodonín; Dětský diagnostický ústav Rybitví apod.) o možnostech participace na vzdělávacích projektech, popř. o využití nabídky střediska. Efekt přinesla spolupráce s MŠMT ČR (v rámci projektu SIPVZ - PI - Z₀ a Z₁), se středisky služeb školám a s jednotlivými školami.
- SCVU se také orientovalo na hromadný marketing. Do této kategorie patří poskytování přesných a úplných informací o realizovatelných vzdělávacích projektech stávajícím i potenciálním zákazníkům (pedagogickým centrům, školským úřadům, střediskům služeb školám, vybraným městským úřadům apod.) pomocí digitální technologie, umístění aktuální nabídky na webu, hromadné rozesílání informací o jednotlivých specifických projektech potenciálním zákazníkům apod. Problémem však je málo pružná aktualizace webových stránek.
- Díky personálnímu posílení střediska bylo jeho vedoucímu umožněno navázat velmi úzké kontakty s představiteli státní správy a regionálních samospráv jako s potenciálními zákazníky a došlo k obnovení projektové činnosti, která přinesla za 2. pololetí roku 2002 cca 25 nových vzdělávacích projektů.

Centrum pomoci handicapovaným při Katedře speciální pedagogiky PdF UP

O činnosti Centra je referováno v bodě 4.10 této zprávy (Možnosti studia handicapovaných studentů).

Středisko zdravého životního stylu

V rámci Programu III. MŠMT „Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zdravého životního stylu a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže“ byl vypracován projekt na rok 2002 s názvem „Vzdělávání školních metodiků prevence podle Národních vzdělávacích osnov“, který byl v dubnu 2002 předložen MŠMT. Projekt byl projednáván na MŠMT na poradě dne 5. června 2002 společně se všemi pedagogickými fakultami ČR a nebyl přijat. Projekt byl směřován na činnost školních metodiků prevence v pedagogické praxi. Jeho realizace probíhala v minulých letech jen za finanční podpory MŠMT. Protože Středisko tuto finanční podporu nezískalo, byla jeho činnost značně omezena.

Činnost Střediska bez finančních prostředků byla v roce realizována pouze pro studenty Pedagogické fakulty UP. Z realizovaných akcí uvádíme:

- Přednášky viceprezidenta ČČK RNDr. Marka Jukla, Ph.D. na téma "Mezinárodní humanitární právo a Ženevské úmluvy", dále pak na činnost a možnosti zapojení studentů do práce ČČK, což odpovídá požadavkům EU a OSN o zařazení přednášek tohoto typu pro všechny studenty pedagogických fakult.
- Přednášky na téma „Rizika úrazů u školních dětí“ ve spolupráci s ČČK v Kroměříži. Přednášky vychází z programů WHO „Zdraví pro 21. století“ a Ing. Vopička byl pověřen vypracováním celostátních standardů z této oblasti. Středisko se na spolupráci podílelo i provedenými pilotními výzkumy na školách, které studenti zpracovávali v podobě seminárních nebo diplomových prací. Standardy mají v budoucnu sloužit jako součást výchovné práce učitelů ZŠ.
- Středisko se ve spolupráci s ČČK v Olomouci podílelo na organizování kurzů Dobrovolná sestra ČČK a Zdravotní asistent.
- V rámci činnosti Střediska byly uskutečněny společné návštěvy studentů a učitelů na vybraných akcích (např. „Týden duševního zdraví“, akce P-centra a sdružení CADUCEUS v Olomouci). Následně byl proveden rozbor a zpracování studentských prací na téma sociálně patologických jevů, což odpovídá strategii MŠMT na období 2001-2004. Studenti jsou tak lépe připravováni pro vlastní působení na školách, především jako školní metodici prevence patologických jevů. Středisko se podílelo na přípravě webových stránek pro školní metodiky prevence, které jsou na internetové adrese www.volny.cz/metodik/. Webové stránky mají podle našich informací velký ohlas mezi učiteli v pedagogické praxi.

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 30. 10. 2002 k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR „Zdraví pro všechny v 21. století“ bylo Středisko vyzváno ke spolupráci odborem vysokých škol MŠMT (ředitel Ing. Josef Beneš, CSc.). Spolupráce spočívá ve zpracování harmonogramu, přípravy učebnice a návrhu na realizaci výuky Výchovy ke zdravému životnímu stylu pro všechny posluchače pedagogických a učitelských fakult ČR. Na tomto úkolu bude Středisko pracovat převážně v roce 2003.

Dostupnost dokumentů, informací a sdělení

Základní dokumenty fakulty (Statut PdF UP, Volební a jednací řád Akademického senátu PdF UP, Volební a jednací řád Vědecké rady PdF UP a další) jsou přístupné na internetové stránce fakulty.

Pro lepší informovanost studentů a veřejnosti ze strany děkanátu fakulty byla v roce 2002 zřízena na www stránce fakulty rubrika Úřední deska PdF UP.

Na internetových stránkách fakulty (i kateder) jsou uveřejněny závěrečné zprávy z transformačních a rozvojových projektů, financovaných MŠMT a řešených v roce 2002.

Diplomové práce nejsou na PdF UP prozatím centrálně shromažďovány a zpřístupněny. Jejich uložení je řešeno katedrami, jsou k dispozici v knihovně vedoucího konkrétní diplomové práce. Rigorózní práce shromažďuje Středisko celoživotního vzdělávání učitelů PdF UP a je zde možnost přístupu k nim.

Do prostor nového archivu fakulty byly přestěhovány veškeré materiály z dřívější spisovny. Jsou zde uloženy také disertační práce a habilitační práce. Závěrečné zprávy vědeckých grantů a projektů jiných typů jsou rovněž k dispozici v archivu fakulty.

9.4 Umělecká a další činnost studentů

- Cenu rektorky v oblasti pedagogické a psychologické vědy obdržel Jiří Dostál, student PdF, studující učitelství pro 2. stupeň ZŠ, 4. ročník v kombinaci předmětů přírodopis a technická + informační výchova, za terminologické poznámky k dílu Rambousek, V. a kol. Technické výukové prostředky.
- V soutěži vypsané na fakultě za vynikající studentskou vědeckou práci a uměleckou činnost získalo Cenu děkana PdF UP 5 studentů, Cenu Jindřicha Štreita 6 studentů.
- Vědecký kroužek studentů Katedry učitelství 1. stupně ZŠ PdF UP se aktivně podílí na akcích národopisné sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. Všichni členové vědeckého kroužku jsou členy této společnosti. V roce 2002 byly aktivity studentů zaměřeny na výzkum úrovně znalostí o Evropské unii u dětí mladšího školního věku a na seznámení s národními kulturními tradicemi a možnostmi jejich vhodného zařazení do mezinárodního kontextu.
- Studentky Katedry učitelství 1. st. ZŠ vystoupily s příspěvky na mezinárodní konferenci Sociália 2002 K sociální analýze mládeže pořádané Ústavem sociálních studií Pedagogické fakulty Hradec Králové a na VI. ročníku prezentace vědeckých prvotin studentů vysokých škol nazvané Studentské forum pořádaném Pedagogickou fakultou UK Bratislava.
- V průběhu roku byl na Katedře učitelství 1. stupně ZŠ připraven a vydán za spoluúčasti zahraničních autorů další česko-polský sborník z řady Tvůrčí aktivita studentů nazvaný Volný čas dětí mladšího školního věku v ČR a Polsku.
- Studentky Katedry učitelství 1. stupně ZŠ uspořádaly 16 divadelních představení pro žáky olomouckých ZŠ, MŠ a dětské kliniky FN Olomouc.
- Na Katedře přírodopisu a pěstitelství PdF UP působí UNESCO klub, pracuje zde také Klub ekologické výchovy.
- Při Katedře hudební výchovy PdF UP dále pracuje *Komorní sbor UP Olomouc* dirigenta Pavla Režného, složený ze studentů UP, který v uplynulém roce vystoupil na 10 koncertech. Dále zde působí komorní soubor *Musica Variata* vedený Mgr. Květuší Fridrichovou-Raueovou, jehož členy jsou převážně studenti. Soubor účinkoval v roce 2002 na 9 koncertech.
- Katedra hudební výchovy PdF UP pořádala v roce 2002 8 diplomových a absolventských koncertů, 2 celovečerní koncerty studentů katedry.
- Studenti oboru speciální pedagogika se významnou měrou podíleli na činnosti Centra pomoci handicapovaným.
- Na Katedře speciální pedagogiky PdF UP je zřízen Spolek speciálních pedagogů, založený v roce 2001 studenty doktorského studijního programu. Spolek organizuje

přednášky, workshopy a diskusní setkání se speciálními pedagogy z praxe. Aktivity spolku jsou určeny pro studenty se zájmem o speciální pedagogiku a zájemce o obor.

- V roce 2002 prezentovali své absolventské práce studenti Katedry výtvarné výchovy PdF UP.

9.5 Hodnocení stavu v této oblasti

Činnosti zajišťované v předchozí kapitole významnou mírou ovlivnily chod fakulty ve složitém období transformace školství. Studentům se rozšířila možnost práce s informačními zdroji, a to v různých podobách – od klasické literární, přes internet až po multimédia.

Rovněž činnost poraden a center, které zajišťují služby pro studenty, ale i pedagogy, byla významnou měrou posílena a jejich činnosti se výrazně podílely na celkové činnosti fakulty. Vysokoškolská psychologická poradna při Katedře psychologie a patopsychologie PdF UP v roce 2002 realizovala celkem 210 poradenských konzultací. Potřebnost poradenské pomoci naznačují na základě realizovaných psychologických sond vysoce frekventované výskyty stresu a neurotické symptomatologie. Středisko celoživotního vzdělávání učitelů se stalo významným partnerem pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Základní úkoly Střediska celoživotního vzdělávání učitelů pro rok 2003 lze shrnout:

1. Zrychlit aktualizaci informačního systému za spolupráce s odbornými útvary Rektorátu UP.
2. Sestavit a vytisknout reprezentativní informační publikaci.
3. Prohloubit spolupráci s ostatními poskytovateli celoživotního vzdělávání na UP i mimo UP.
4. Pokračovat v činnosti směřující ke spolupráci s orgány státní správy a regionálních samospráv.
5. Pokračovat v projektové činnosti.
6. Spolupracovat s IC UP na zavedení e-learningu do pedagogické praxe a rozšiřování prvků vzdělávání distanční formou ve stávajících vzdělávacích projektech, aby PdF UP mohla působit i v oblasti Čech, kde se projevil o naše projekty nečekaný zájem (Pardubice, Hradec Králové, Kolín, Ústí na Labem, Plzeň, Zlín apod.).

Centrum pomoci handicapovaným je graduovaným pracovištěm s celouniverzitní působností. Jedná se o účelové zařízení, které poskytuje odborný, kvalitní a komplexní poradenský, technický a terapeutický servis speciálně pedagogického zaměření. V rámci celorepublikové působnosti jsou tyto služby ojediněle svou šíří. Digitalizace studijních materiálů pro klienty se zrakovým a sluchovým postižením je v poslední době významným příspěvkem centra pro další vzdělávání studentů se specifickými vadami. Centrum je své vzorové učebně pro výuku osob se zdravotním postižením vybaveno polyfunkčními hardwarovými i softwarovými prostředky pro studenty všech kategorií zdravotního postižení. Rovněž grantová činnost centra je velmi významná.

V oblasti umělecké a další činnosti studentů lze zdůraznit např. získání Ceny rektorky studentem PdF UP Jiřím Dostálem a úspěšné konání dalšího ročníku soutěže o Cenu děkana PdF UP. Studenti Katedry výtvarné výchovy PdF UP prezentovali v průběhu celého roku 2002 své práce ve výstavních prostorách celé univerzity. Za významnou považujeme studentskou činnost ve Spolku speciálních pedagogů, založený studenty doktorského studijního programu. Všechny tyto aktivity napomáhají soudržnosti a dalšímu rozvoji studentů fakulty, jejich ztotožnění se se svou alma mater.

10. Rozvoj

- V roce 2002 byla rozdělena Katedra anglického a německého jazyka na dvě samostatná pracoviště (KAJ, KNJ).

- V první polovině roku 2002 byly ukončeny stavební úpravy a základní vybavení prostor v budově Jezuitského konviktu (Umělecké centrum UP). V průběhu letních prázdnin a během začátku zimního semestru došlo ke stěhování kateder výtvarné a hudební výchovy a zahájení jejich provozu v těchto prostorách. Tím bylo definitivně vyřešeno umístění těchto dvou rozsáhlých specifických a provozně náročných pracovišť.
- V souvislosti s novou dislokací Katedry hudební výchovy byla provedena rozsáhlá rekonstrukce prostor Katedry přírodopisu a pěstitelství, která nyní sídlí ve druhém poschodí budovy v Purkrabské ulici. První poschodí této budovy bylo z převážné části předáno do užívání CM Teologické fakultě UP. Ve zbývajících prostorách, kromě stávajících pracovišť, byly zřízeny pracovny pro převážnou většinu studentů 1. ročníku prezenčního studia doktorského studijního programu.
- V závěru roku 2002 proběhla přestavba místností děkanátu fakulty v budově na Žižkově náměstí.
- Před zahájením zimního semestru byla učebna P3 přestavěna na počítačovou místnost, která je v plném rozsahu využívána pro zajištění přístupu studentů k výpočetní technice (celkem 17 počítačů).
- Současně se stavebními úpravami jsou trvale zlepšovány možnosti studia handicapovaných na PdF UP, a to provedením technických a stavebních opatření, jež zajišťují bezbariérový přístup do budovy na Žižkově náměstí 5.

11. Závěr

Celkové výsledky činnosti PdF UP v roce 2002 poskytují dobré východisko pro činnost v r. 2003. Zásadní a koncepční otázky rozvoje fakulty byly řešeny ve spolupráci Akademického senátu PdF UP, Vědecké rady PdF UP, vedení a pracovníků fakulty.

V souladu s dlouhodobou koncepcí rozvoje bude činnost fakulty v následujícím období klást důraz na tyto požadavky:

1. Soustavně reflektovat nutnost dynamického rozvoje v 21. století. Jedná se např. o moderní technologie, ať už na bázi informační, komunikační, mediální či technické. Sjednocující se Evropa a možnosti uplatnění absolventů v evropském regionu, to jsou trendy, které musí učitelské povolání ve svém dalším vývoji odrážet.
2. V odpovídající míře, především na univerzitní půdě, realizovat jak práci pedagogickou, tak práci vědeckou. Obě složky jsou pro další rozvoj fakulty nezbytné a vycházejí jedna z druhé.
3. Akcentovat spolupráci fakult v rámci Univerzity Palackého. Jde o prostor pro odborné diskuse, provázanost studijních programů, umožňující studentům volnější kombinovatelnost studia v rámci kreditního systému.
4. Podporovat mezinárodní vědecké projekty a spolupráci s grantovými agenturami. To přinese zkvalitnění pedagogického procesu, umožní mobilitu pedagogů i studentů.
5. Postupně realizovat přechod všech studijních oborů pěstovaných na fakultě na pětiletou formu studia. To je nezbytný proces pro zrovnoprávnění fakulty s ostatními fakultami nejen v České republice, ale v celém evropském regionu, který umožní provázanost studia a jeho vzájemné uznávání.
6. Podporovat a požadovat zvyšování kvalifikace pedagogů (doktorské, habilitační řízení, jmenování profesorem), a to maximálním využitím kapacit kateder

v doktorských studijních programech, zkracováním a zkvalitňováním habilitačních řízení; optimalizovat věkovou strukturu pedagogů fakulty.

7. Systematizovat soudobé pojetí výuky magisterských studijních programů pěstovaných na fakultě, rozšířit nabídku bakalářských i doktorských studií, a to vše v souladu s potřebami regionu a v návaznosti na evropské trendy. Rozvíjet mobilitu studentů v kreditním systému, nabídku studijních programů v cizím jazyce i spolupráci s vysokými školami v rámci Evropské unie.
8. Rozšiřovat nabídku celoživotního vzdělávání po stránce obsahové, propagační, organizační i technické, zamyslet se nad aktivním využitím možnosti e-learningu.
9. Optimalizovat dislokaci pracovišť, vytvořit v rámci UP koncepci financování a dalšího rozvoje fakulty (problematika Jezuitského konviktu, maximální využití prostor na ul. Purkrabská, renovace budovy na Žižkově náměstí a přilehlých prostor, případné získání další budovy), popř. zvážit vznik nových kateder, nových studijních programů, zvyšování počtu přijatých studentů atd.

Prof. PhDr. František Mezihorák, CSc.
děkan PdF UP

V Olomouci 23. dubna 2003